

Sprawozdanie finansowe
GRUPY ELZAB

za okres

od 01.01.2017 r.

do 31.12.2017 r.

Spis treści

Dział I	
Wprowadzenie do skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	3
Dział II	
Sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB	26

DZIAŁ I WPROWADZENIE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ELZAB

a) Charakterystyka Grupy ELZAB

Podmioty, w których ELZAB SA posiadała udziały wg stanu na 31.12.2017 r.:

Podmioty zależne:	- ELZAB SOFT Sp. z o.o., - ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o., - ELZAB HELLAS S.A.
Podmiot stowarzyszony	- Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o.
Pozostałe podmioty	- Clou Sp. z o.o. - Inkubator B+R Sp. z o.o.

W dniu 06.12.2017 r. ELZAB SA nabył 2 udziały w spółce INKUBATOR B+R Sp. z o.o. stanowiących 20,0% kapitału zakładowego oraz 20,0% udziału w głosach na Zgromadzeniu Wspólników. Celem działalności INKUBATORA B+R jest utworzenie, z wykorzystaniem środków UE pozyskanych w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, Centrum Prototypowania i Testowania Urządzeń oraz uruchomienie platformy pozyskiwania i rozwijania przedsiębiorstw technologicznych typu start – up, które pomogą w rozwijaniu stosowanych obecnie technologii na etapie konstruowania i produkcji urządzeń.

Charakterystyka jednostki dominującej:

Nazwa Spółki dominującej: Zakłady Urządzeń Komputerowych ELZAB S.A.,
ul. Kruczkowskiego 39, 41-813 Zabrze.

Biura Handlowe spółki dominującej:

Spółka posiada 3 biura handlowe: w Warszawie, ul. Taborowa 14, we Wrocławiu, ul. Słubicka 22 oraz w Suchym Lesie k/ Poznania, ul. Akacyjowa 4.

Spółka prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 16 listopada 1992 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczykiem w Warszawie (Repertorium A Nr 12245). Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Gliwicach pod numerem KRS 0000095317.

Podstawowym przedmiotem działalności spółki dominującej wg klasyfikacji PKD 26.20.Z była "Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych".

Zgodnie z MSR 27 Skonsolidowane sprawozdanie finansowe musi obejmować wszystkie jednostki zależne.

b) Wskazanie czasu trwania emitenta i jednostek z grupy kapitałowej, jeżeli jest oznaczony.

Jednostka dominująca ELZAB S.A. oraz pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Elzab zostały utworzone na czas nieoznaczony, z wyjątkiem jest Spółki prawa greckiego ELZAB HELLAS SA, która została utworzona na 50 lat.

c) Wskazanie okresów, za które prezentowane jest skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe

W raporcie prezentowane są sprawozdania finansowe za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. i porównywalny

Grupa Kapitałowa ELZAB
Dział I Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
31.12.2017 r. (w tys. PLN)

okres poprzedniego roku tj. od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej dane prezentowane są wg stanu na 31.12.2017 r. i na 31.12.2016 r.

Rokiem obrotowym Grupy oraz spółek zależnych jest rok kalendarzowy.

Wszystkie podmioty Grupy ELZAB sporządzają sprawozdania finansowe na taki sam dzień bilansowy.

d) zatwierdzenie sprawozdania finansowego do publikacji

W dniu 23.04.2018 r. Zarząd ZUK ELZAB S.A. podjął uchwałę o zatwierdzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2017 r. do publikacji.

e) informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

W skład Zarządu Spółki na dzień 31.12.2017 r. i na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego wchodzi:

Krzysztof Urbanowicz – Prezes Zarządu

Jerzy Popławski – Wiceprezes Zarządu

Prokurenci:

Małgorzata Kaczmarek – Główny Księgowy

Dariusz Bizacki – Dyrektor Zakładu

W skład Rady Nadzorczej na dzień 31.12.2017 r. wchodzi:

Grzegorz Należyty - Przewodniczący Rady Nadzorczej

Jarosław Wilk - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej

Andrzej Wawer -Sekretarz Rady Nadzorczej

Jerzy Kotkowski -Członek Rady Nadzorczej

Jacek Rodak - Członek Rady Nadzorczej

Kajetan Wojnicz - Członek Rady Nadzorczej

Zmiany w składzie Zarządu ELZAB S.A. i w składzie Rady Nadzorczej ELZAB S.A.

W dniu 30 czerwca 2017 r., na posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki ELZAB S.A. rezygnację z ubiegania się o kolejną kadencję na Członka Zarządu ELZAB S.A. złożył Pan Janusz Krupa.

Ponadto w dniu 30.06.2017 r. z chwilą zatwierdzenia sprawozdania finansowego spółki za rok obrotowy 2016, zakończyła się kadencja dotychczasowego składu Zarządu. W związku z powyższym na posiedzeniu w dniu 30.06.2017 r. Rada Nadzorcza Spółki ELZAB S.A. na podstawie uchwały nr 11/06/2017 podjęła decyzję o ustaleniu liczby Członków Zarządu na 2 osoby i powołała na wspólną 3-letnią kadencję Pana Krzysztofa Urbanowicza na stanowisko Prezesa Zarządu oraz Pana Jerzego Popławskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu (rb. Nr 13/2017).

Na mocy Uchwały Zarządu nr 19/2017 z dnia 30.06.2017 r. została udzielona Prokura Panu Dariuszowi Bizackiemu – Dyrektorowi Zakładu, obejmująca umocowanie do dokonywania czynności wspólnie z członkiem zarządu. Prokura udzielona została od dnia 03.07.2017 roku (rb. Nr 18/2017).

W dniu 30 czerwca 2017 r. rezygnację z pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej złożyli Pan Jacek Papaj pełniący obowiązki Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz Pan Krzysztof Morawski, pełniący obowiązki Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej. W związku z powyższym Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki ELZAB S.A. powołało w skład Rady Nadzorczej Panów Jacka Rodaka, Jerzego Kotkowskiego oraz Kajetana Wojnicza. Z kolei Pan Jacek Pulwarski przestał pełnić funkcję Członka Rady Nadzorczej z chwilą zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki za rok obrotowy 2016, na podstawie złożonej rezygnacji w dniu 01.06.2017 r., o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym (rb. nr 5/2017).

Rada Nadzorcza podjęła w dniu 09.08.2017 r. uchwałę dotyczącą wyboru Komitetu Audytu.

Grupa Kapitałowa ELZAB
Dział I Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
31.12.2017 r. (w tys. PLN)

W skład Komitetu Audytu zostali powołani:

Przewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej- Pan Kajetan Wojnicz,
Wiceprzewodniczący Komitetu Audytu Rady Nadzorczej- Grzegorz Należyty,
Sekretarz Komitetu Audytu Rady Nadzorczej- Pan Andrzej Wawer.

f) Wskazanie, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez emitenta i jednostki grupy kapitałowej w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności,

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2017 r. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej. W ocenie Zarządu nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, co wynika z analiz Zarządu, a w szczególności z analizy płynności finansowej, którą Zarząd uznał za istotne ryzyko kontynuacji działalności.

Na dzień bilansowy tj. 31.12.2017 skonsolidowane sprawozdanie finansowe wykazuje ujemną wartość kapitału obrotowego netto w wysokości 17 659 tys. zł. Zarząd zwraca jednak uwagę, że po dniu bilansowym nastąpiła spłata krótkoterminowych obligacji serii A wyemitowanych w 2015 r., notowanych na rynku Catalyst, w wysokości 25 000 tys. zł. W tym celu Spółka zaciągnęła 2 kredyty w banku Alior SA w łącznej wysokości 20 000 tys. zł (raport bieżący nr 1/2018 z dnia 22.01.2018 r). Pozostała część środków na wykup obligacji została pozyskana w wyniku sprzedaży 768 093 akcji własnych (raport bieżący nr 24/2017 z dnia 21.12.2017). Zaciągnięte kredyty w Alior SA prezentowane są w długoterminowych zobowiązaniach finansowych.

W zakresie zarządzania krótkoterminowymi deficytami kapitału obrotowego Zarząd wykorzystuje m.in kredyty w rachunku bieżącym (łącznie dostępny limit to 24 m PLN) oraz faktoring (2mln PLN). Ponadto ELZAB SA otrzymał zapewnienie od podmiotu dominującego COMP S.A., o tym że zobowiązania handlowe wobec COMP S.A. według stanu na dzień 31.12.2017 roku nie będą wymagane w ciągu kolejnych 12 miesięcy oraz, że do czasu uzyskania zewnętrznego finansowania pod produkcję kas on-line, spółka dominująca nie będzie wymagała spłat bieżących zobowiązań handlowych.

Grupa nie posiada istotnych pozycji zobowiązań przeterminowanych w stosunku do dostawców zewnętrznych.

Dodatkowo Zarząd ELZAB S.A. przewiduje, że w związku ze zmianami dotyczącymi przepisów podatkowych (projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy Prawo o miarach przyjęty przez rząd 5 kwietnia 2018 r.) i planowanym wprowadzeniem kas online, spółka będzie w latach 2018-2020 generowała dodatnie przepływy operacyjne.

Spółka stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródła jego pokrycia.

Ponadto ryzyko płynności finansowej wraz z innymi ryzykami działalności ELZAB S.A. zostały szczegółowo ujawnione w notcie nr 25.

g) Wskazanie, czy w przedstawionym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym lub porównywalnych skonsolidowanych danych finansowych dokonano korekt wynikających z zastrzeżeń w opiniach podmiotów uprawnionych do badania o skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych lub sprawozdaniach finansowych za lata, za które prezentowane są skonsolidowane sprawozdanie finansowe i porównywalne skonsolidowane dane finansowe,

Sprawozdania finansowe za 2017 r. Spółek ELZAB SOFT Sp. z o.o. i ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. nie podlegały przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta. Sprawozdanie finansowe ELZAB HELLAS S.A. podlegało przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta.
Raport niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania Grupy Elzab za okres 01.01.2017-31.12.2017 r. nie zawiera zastrzeżeń.

h) Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi rocznymi sprawozdaniami finansowymi

Nie dotyczy.

Przekształcenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie podlegało przekształceniu i nie wprowadzono zmian będących wynikiem korekt z tytułu zmian zasad rachunkowości.

i) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzono w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE).

Zmiany do istniejących standardów zastosowane po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym spółki / grupy za 2017 rok.

Następujące zmiany do istniejących standardów oraz interpretacja wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz zatwierdzone do stosowania w UE wchodzi w życie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Spółki za 2017 rok:

- **Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych”** – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** – Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od niezrealizowanych strat – zatwierdzone w UE w dniu 6 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 12 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Wyżej wymienione zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na sprawozdania finansowe za 2017 r.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów, jakie zostały już wydane przez RMSR i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe, następujące nowe standardy zostały wydane przez RMSR i zatwierdzone do stosowania w UE przy czym nie weszły jeszcze w życie:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 listopada 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15”** - zatwierdzony w UE w dniu 22 września 2016 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).
- **MSSF 16 „Leasing”** – zatwierdzony w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności na bazie akcji”** – Klasyfikacja oraz wycena płatności na bazie akcji - – zatwierdzone w UE w dniu 27 lutego 2018 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” – Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Instrumenty ubezpieczeniowe”** – zatwierdzone w UE w dniu 3 listopada 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie lub w momencie zastosowania MSSF 9 „Instrumenty finansowe” po raz pierwszy),
- **Zmiany do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”** – Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” – zatwierdzone w UE w dniu 31 października 2017 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 i MSR 28 w wyniku „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 7 lutego 2018 roku (zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych nowych standardów oraz zmian do istniejących standardów. Według analiz przeprowadzonych przez Spółkę, MSSF 15 oraz MSSF 9 oraz zmiany do istniejących standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy. Zarząd Spółki nie przeprowadzał analizy wpływu standardu MSSF 16 obowiązującego w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku.

Nowe standardy oraz zmiany do istniejących standardów wydane przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych nowych standardów, zmian do standardów oraz nowej interpretacji, które według stanu na dzień publikacji sprawozdania finansowego nie zostały jeszcze zatwierdzone do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- **MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie)** – Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać procesu zatwierdzania tego tymczasowego standardu do stosowania na terenie UE do czasu wydania ostatecznej wersji MSSF 14,

- **MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** - Charakterystyka opcji przedpłaty z ujemną kompensatą (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczone do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie planu (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”** - Długoterminowe udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne”** – Przeniesienia nieruchomości inwestycyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)”** – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie rozliczania podatku dochodowego”** (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

Spółka nie przeprowadzała analizy wpływu powyższych zmian na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane na dzień bilansowy.

Nadal poza regulacjami zatwierdzonymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

- j) opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów, ustalenia wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego i skonsolidowanych danych porównywalnych,*

1. Informacje wstępne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy ELZAB za 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem aktualizacji wyceny niektórych aktywów trwałych i instrumentów finansowych. Najważniejsze zasady rachunkowości przedstawione zostały poniżej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2017 r. oraz za 2016 r. sporządzone zostało z uwzględnieniem zasad MSSF, w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską.

Sprawozdanie finansowe uwzględnia również wymogi Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r. poz. 133).

ELZAB S.A., jako podmiot dominujący, spółki zależne do prowadzenia ksiąg rachunkowych, polityki rachunkowości oraz sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych stosują reguły określone w MSR/MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Podstawowym wzorem sprawozdawczości Grupy ELZAB stosowanym do segmentów jest segment branżowy natomiast segment geograficzny jest segmentem uzupełniającym.

Segment branżowy to dający się wyodrębnić obszar jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotom z poniesionych nakładów innym niż pozostałe segmenty branżowe.

Działalność Grupy ELZAB jest jednorodna, prowadzona w zakresie produkcji i sprzedaży urządzeń elektronicznych oraz zakupionych towarów w celu ich dalszej odsprzedaży. Sprzedaż materiałów stanowi ściśle uzupełnienie podstawowej oferty Grupy ELZAB. Świadczone usługi obejmują głównie usługi serwisowe i szkoleniowe związane z ofertą handlową Spółki. Produkty Grupy ELZAB oferowane do sprzedaży charakteryzują się podobnym procesem produkcyjnym. W zakresie sprzedaży stosuje się podobne metody dystrybucji oraz sprzedaży usług do określonej grupy odbiorców.

W związku z powyższym Grupa ELZAB całą swoją działalność zalicza do jednego segmentu branżowego – elektronicznego, w ramach, którego rozróżnia się urządzenia fiskalne, wagi i urządzenia automatycznej identyfikacji oraz systemy sprzedaży, usług IT i pozostałych urządzeń.

Segment geograficzny to dający się wyodrębnić obszar działalności jednostki gospodarczej, w ramach którego następuje dystrybucja towarów lub świadczenie usług w określonym środowisku gospodarczym, który podlega ryzykom i charakteryzuje się zwrotom z poniesionych nakładów odmiennym od tych, które są właściwe dla innych obszarów działających w różnych środowiskach gospodarczych.

Grupa ELZAB działa głównie na terenie Polski, której regiony z uwagi na bliskość lokalizacji, podobne warunki ekonomiczne i zakres ryzyk należy uznać w znacznej mierze za jednorodne. Dla celów zarządczych definiowana jest wartość sprzedaży realizowanej na terytorium Polski oraz na rynkach zagranicznych.

Ważne oszacowania i założenia księgowe

Sporządzenie sprawozdań finansowych zgodnie z MSSF wymaga od Zarządu zastosowania pewnych szacunków księgowych i przyjęcia założeń, co do przyszłych zdarzeń, które mogą wywierać wpływ na wartość aktywów i zobowiązań bieżących w przyszłych sprawozdaniach finansowych. Szacunki i założenia podlegają ciągłej ocenie, oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu, doświadczeniach historycznych i oczekiwaniach, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Niemniej jednak mogą one zawierać pewien margines

błędu i rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Główne założenia i szacunki, które są znaczące dla Sprawozdania Finansowego dotyczą:

- Test na utratę wartości posiadanych aktywów;
- Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne – odpisy amortyzacyjne;
- Rezerwy na zobowiązania;
- Koszty świadczeń pracowniczych
- Oszacowanie rezerw na gwarancje;
- Realizowalność aktywów z tytułu podatku odroczonego;
- Odpisy aktualizujące wartość należności;
- Odpisy aktualizujące wartość zapasów;
- Rozpoznawanie przychodów w umowach wieloelementowych oraz umowach typu sprzedaży ze wstrzymaną dostawą

Opisy założeń w stosunku do powyższych elementów sprawozdania finansowego, zostały wskazane w częściach szczegółowych niniejszego wprowadzenia.

Korekta błędów

Błędy mogą dotyczyć ujęcia, wyceny, prezentacji lub ujawnień informacji dotyczących poszczególnych elementów sprawozdania finansowego.

Błędy wykryte na etapie sporządzania sprawozdania finansowego Spółka koryguje w danym sprawozdaniu finansowym. Błędy wykryte w okresach następnych są korygowane poprzez skorygowanie danych porównawczych prezentowanych w sprawozdaniach finansowych okresu, w którym wykryto błąd. Spółka koryguje błędy poprzednich okresów stosując podejście retrospektywne i retrospektywne przekształcenie danych, o ile jest to wykonalne w praktyce, kierując się jednocześnie zasadą istotności.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym zostały poniesione. W przypadku, gdy koszty finansowania zewnętrznego, można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się je jako część ceny nabycia lub koszt wytworzenia tego składnika aktywów (MSR 23).

2. Aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki i nakłady na środki trwałe w budowie, które utrzymywane są w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umów najmu lub w celach administracyjnych o przewidywanym okresie wykorzystania dłuższym niż 1 rok, z których wg przewidywań Spółka osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również przekazane zaliczki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych.

Do ustalania wartości bilansowej oraz ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych stosuje się postanowienia MSR 16 (*Rzeczowe aktywa trwałe*) oraz MSR 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:

- budynki, budowle
- maszyny i urządzenia
- środki transportu
- pozostałe środki trwałe

- grunty
- maszyny i urządzenia w budowie wymagające montażu oraz środki trwałe w budowie

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu z faktury dostawcy powiększona o koszty związane z zakupem do dnia przekazania środka trwałego do używania (np. koszty transportu, załadunku, wyładunku, ubezpieczenia w transporcie, montażu, instalacji i uruchomienia, opłat notarialnych, cło i podatki).

Za koszt wytworzenia uważa się wartość, w cenach nabycia, zużytych do wytworzenia środka trwałego rzeczowych składników majątku, usług obcych, kosztów wynagrodzeń i innych kosztów dających się przyporządkować do wartości wytworzonego środka trwałego poniesionych do dnia przekazania środka trwałego do użytkowania.

Do wartości początkowej zalicza się również uzasadnioną część kosztów finansowania zewnętrznego zgodnie z wytycznymi MSR 23.

Koszty modernizacji uwzględnia się w wartości bilansowej środków trwałych wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tego tytułu nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych dla Spółki, a koszty poniesione na modernizację można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki ponoszone na naprawę i konserwację środków trwałych odnosi się w ciężar wyniku finansowego w okresach sprawozdawczych, w których zostały poniesione.

Grunty nie podlegają amortyzacji.

Środki trwałe są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności. Amortyzację nalicza się metodą liniową, od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego do użytkowania.

Na dzień bilansowy środki trwałe wykazywane są w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości.

Grupa przyjęła następujące okresy użytkowania dla poszczególnych grup środków trwałych:

- budynki, budowle – od 10 do 40 lat,
- maszyny i urządzenia - od 2 do 20 lat,
- środki transportu – od 2,5 do 8 lat,
- pozostałe środki trwałe – od 2 do 10 lat.

ELZAB S.A. przyznane drogą administracyjną prawo wieczystego użytkowania gruntów prezentuje pozabilansowo, ponieważ w treści decyzji nie został zawarty warunek przeniesienia tytułu prawnego na Spółkę. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania.

W oparciu o zasadę istotności regulowanej na gruncie MSR 1 oraz w oparciu o zasady rachunkowości określone w pkt. 2 „środki trwałe o okresie użytkowania dłuższym niż 1 rok”:

- amortyzuje się w 100% w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa jest wyższa niż 1000 zł i niższa niż 3500 zł,
- odnosi się w 100% w koszty zużycia materiałów w momencie przekazania ich do użytkowania, jeśli ich wartość początkowa nie przekracza 1000 zł. Ewidencja ilościowa tych środków trwałych prowadzona jest na koncie pozabilansowym,

Amortyzacja środków trwałych odnoszona jest w koszty działalności podstawowej poza amortyzacją dzierżawionych powierzchni, która odnoszona jest w pozostałe koszty operacyjne.

Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Zasady stosowane przy ustalaniu utraty wartości przedstawiono w dalszym akapicie poświęconym temu tematowi. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży / likwidacji pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, odpowiednio saldem jako zysk lub strata ze zbycia w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych.

Wartości niematerialne obejmują aktywa, które nie posiadają postaci fizycznej, są możliwe do zidentyfikowania, pozostają pod kontrolą jednostki w wyniku zdarzeń zaistniałych w przeszłości oraz, z których wg przewidywań Spółka osiągnie w przyszłości korzyści ekonomiczne.

Składnik wartości niematerialnych ujmuje się wtedy i tylko wtedy gdy jest prawdopodobne, że jednostka gospodarcza osiągnie przyszłe korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

W przyszłości korzyści ekonomiczne osiągane ze składnika wartości niematerialnych mogą obejmować przychody ze sprzedaży produktów lub usług, oszczędności kosztów lub inne korzyści wynikające z używania składnika aktywów przez jednostkę gospodarczą.

Do ustalania wartości na moment początkowego ujęcia, ustalania odpisów amortyzacyjnych i aktualizujących stosuje się postanowienia MSR 38 (*Wartości niematerialne*) i 36 (*Utrata wartości aktywów*).

Wartości niematerialne obejmują:

- wartości niematerialne powstałe w wyniku prowadzenia przez Grupę we własnym zakresie prac rozwojowych, po spełnieniu następujących warunków:
 - istnieje możliwość ukończenia pracy rozwojowej, tak aby nadawała się do użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieją możliwe do udowodnienia przesłanki zamiaru ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - praca rozwojowa będzie mogła być użytkowana lub sprzedana,
 - znany jest sposób w jaki praca rozwojowa będzie wytwarzała prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne (istnienie rynku na produkty powstające dzięki pracy rozwojowej lub na samą pracę rozwojową),
 - dostępne są środki techniczne i finansowe, niezbędne do ukończenia pracy rozwojowej oraz jej użytkowania lub sprzedaży,
 - istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów na pracę rozwojową.

W/w kryteria stosuje się wobec nakładów początkowych i kosztów ponoszonych w terminie późniejszym.

- inne wartości niematerialne - autorskie prawa majątkowe i pokrewne do praw majątkowych, prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych i licencji, know-how.

Nakłady na prace badawcze i prace rozwojowe niespełniające w/w warunków ujmowane są w ciężar wyniku bieżącego okresu.

Wartości niematerialne w momencie wprowadzania jako składnik aktywów wyceniane są w koszcie wytworzenia lub w cenie nabycia.

Za koszt wytworzenia uważa się wszystkie nakłady, które mogą być bezpośrednio podporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo. Do kosztów wytworzenia wartości niematerialnych zaliczane są: materiały i usługi wykorzystywane lub zużyte przy wytwarzaniu składnika wartości niematerialnych, koszty świadczeń pracowniczych, uzasadnione koszty finansowania zewnętrznego i inne koszty bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Cenę nabycia stanowi cena zakupu uwzględniająca cło importowe, podatki zawarte w cenie niepodlegające odliczeniu, oraz inne nakłady związane z przygotowaniem składnika wartości niematerialnych do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wykazywane są wg kosztu wytworzenia lub ceny nabycia po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne i ewentualne odpisy dokonane z tytułu trwałej utraty wartości. Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się metodą liniową od 2 do 10 lat dla kosztów prac rozwojowych oraz innych wartości niematerialnych.

Amortyzacja wartości niematerialnych odnoszona jest w bieżące koszty działalności podstawowej Grupy.

Grupa dokonuje okresowej, nie później niż na koniec roku obrotowego, weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych, wartości końcowej i metody amortyzacji, a konsekwencje zmian tych szacunków uwzględniane są w następnym i kolejnych latach obrotowych (prospektywnie).

W przypadku wystąpienia wartości firmy nie podlega ona odpisom amortyzacyjnym. Wartość firmy podlega corocznym testom na utratę wartości. Dokonane odpisy wartości firmy odnoszone są w koszty finansowe Grupy i nie podlegają odwróceniu.

Wartości niematerialne i prawne o wartości niższej niż 3500 zł, z uwagi na nieistotność, mogą obciążyć koszty bieżącego okresu lub być jednorazowo umorzone.

Utrata wartości aktywów trwałych i wartości niematerialnych oprócz wartości firmy.

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych w celu stwierdzenia czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Następuje to wówczas, kiedy Spółka nabierze dostatecznej pewności, że dany składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych lub przyniesie znacząco niższe.

Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania).

Odpisów dokonuje się w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych okresu, kiedy stwierdzono trwałą utratę wartości, nie później niż na koniec roku obrotowego

Jeśli Grupa z dostateczną pewnością stwierdzi ustanie przyczyny, z powodu której dokonała odpisu aktualizującego wartość środka trwałego lub składnika wartości niematerialnych, przeprowadza odwrócenie uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego w części bądź w całości, poprzez uznanie pozostałych przychodów operacyjnych.

Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu korzystania przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Każdą opłatę leasingową dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymywać stałą stopę w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres

leasingu. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania podobnych aktywów własnych z uwzględnieniem wartości końcowej.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu własności pozostaje udziałem leasingodawcy (finansującego) stanowi leasing operacyjny. Opłaty leasingowe uiszczane w ramach leasingu operacyjnego po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy (finansującego) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

3. Aktywa finansowe

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji. Klasyfikacji dokonuje się na moment początkowego ujęcia, a następnie poddaje się ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy, jeśli jest wymagane lub dopuszczone przez MSR 39.

- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie albo jest instrumentem pochodnym nie stanowiącym instrumentu zabezpieczającego,
- aktywa finansowe wyznaczone w momencie ich początkowego ujęcia, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli zezwala na to MSR 39.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

- Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy Grupa wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, bez intencji zaklasyfikowania tych należności do przeznaczonych do obrotu.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności wykazuje się w bilansie w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”.

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niestanowiące instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu wymagalności.

- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to niestanowiące instrumentów pochodnych instrumenty finansowe wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii. Do tej kategorii zaliczane są udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile Grupa nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, za wyjątkiem inwestycji zaliczanych do kategorii wyceniane w wartości godziwej dochodów przez wynik finansowy, które ujmowane są początkowo w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji.

Inwestycje wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub prawa te zostały przeniesione i Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, wycenia się po początkowym ujęciu w wartości godziwej. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, jeżeli nie jest możliwe ustalenie ich wartości godziwej i nie posiadają one ustalonego terminu wymagalności, wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Należności i pożyczki oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Skutki wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się w wyniku finansowym okresu w którym powstały. Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w innych składnikach pełnego dochodu za wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości oraz tych zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych. W momencie usunięcia z ksiąg rachunkowych składnika aktywów zaliczonego do „dostępnych do sprzedaży”, łączne dotychczasowe zyski i straty uprzednio ujęte w innych składnikach pełnego dochodu ujmuje się w wyniku finansowym.

Wartość godziwa inwestycji, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z ich bieżącej ceny zakupu. Jeżeli nie istnieje aktywny rynek dla aktywów finansowych (lub jeśli papiery wartościowe są nienotowane), Grupa ustala wartość godziwą stosując odpowiednie techniki wyceny, które obejmują wykorzystanie niedawno przeprowadzonych transakcji na normalnych zasadach rynkowych, porównanie do innych instrumentów, które są w swojej istocie identyczne, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki/modeli wyceny powszechnie stosowane na rynku, dostosowane do konkretnej sytuacji wystawcy.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość.

Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty ujęte w innych składnikach pełnego dochodu – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia a aktualną wartością godziwą, pomniejszone o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w wyniku finansowym – wyłącza się z innych składników pełnego dochodu i ujmuje w wyniku finansowym. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się jeżeli w kolejnych okresach, po ujęciu odpisu, wartość godziwa instrumentów finansowych wzrosła w wyniku zdarzeń występujących po momencie ujęcia straty. Straty z tytułu utraty wartości ujęte w wyniku finansowym a dotyczące instrumentów kapitałowych nie podlegają odwróceniu w korespondencji z wynikiem finansowym.

Jeżeli występują przesłanki wskazujące na utratę wartości nienotowanych instrumentów kapitałowych, które są wyceniane w cenie nabycia (ze względu na brak możliwości wiarygodnego ustalenia wartości godziwej), kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu podobnych aktywów finansowych. Odpisu takiego nigdy nie odwraca się.

Jeżeli występują dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych w wysokości zamortyzowanego kosztu, kwota odpisu jest ustalana jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych oryginalną efektywną stopą procentową dla tych aktywów (tj. efektywną stopą procentową wyliczoną na moment początkowego ujęcia dla aktywów opartych na stałej stopie procentowej oraz efektywną stopą procentową ustaloną na moment ostatniego przeszacowania dla aktywów opartych na zmiennej stopie procentowej).

Odpis z tytułu utraty wartości ujmuje się w wyniku finansowym. Odwrócenie odpisu ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości ulega zmniejszeniu i zmniejszenie to może być przypisane do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu. W wyniku odwrócenia odpisu wartość bilansowa aktywów finansowych nie może przekraczać wysokości zamortyzowanego kosztu, jaki zostałby ustalony gdyby uprzednio nie ujęto odpisu z tytułu utraty wartości. Odwrócenie odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

4. Aktywa obrotowe

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż oraz mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe oraz produkcję w toku. Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, nie wyższym jednak od cen sprzedaży netto. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Koszty zakupu zapasów składają się z ceny zakupu, kosztów podatków oraz kosztów transportu, załadunku i wyładunku oraz innych kosztów dających się bezpośrednio przyporządkować do pozyskania wyrobów gotowych, materiałów i usług. Przy określaniu kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty handlowe i inne podobne pozycje. Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia. Na koszty przetworzenia zapasów składają się koszty związane bezpośrednio z jednostką produkcji, takie jak bezpośrednia robocizna i koszt materiałów. Na koszt wytworzenia składają się także systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów na gotowe wyroby. Stałymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które pozostają stosunkowo niezmiennie niezależnie od wielkości produkcji, takie jak koszty amortyzacji, utrzymania budynków i wyposażenia zakładu oraz produkcyjne (wydziałowe) koszty zarządzania i administracji. Zmiennymi pośrednimi kosztami produkcji są te pośrednie koszty produkcji, które zmieniają się bezpośrednio lub prawie bezpośrednio wraz ze zmianą wielkości produkcji, takie jak pośrednie koszty materiałów i robocizny.

Do ustalania kosztów rozchodu zapasów Grupa stosuje metodę średniej ważonej.

Na koniec okresu sprawozdawczego wycena zapasów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Odpisy aktualizujące wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, ujmowane są w działalności podstawowej. Zapasy towarów, materiałów i produktów gotowych do września 2012 r. były obejmowane odpisem aktualizującym, według indywidualnej oceny możliwości ich zużycia lub odsprzedaży i ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy.

Od września 2012 r. Spółka stosuje zasadę wiązania okresu pochodzenia zapasu z ustalonym % przeszacowania. Statystyczne przeszacowanie zapasów dokonywane jest kwartalnie.

Należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w wartości godziwej a następnie wycenia w wysokości zamortyzowanego kosztu z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej pomniejszonego o odpisy aktualizujące. W przypadku należności z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany.

Pozostałe należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty.

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość należności następuje w chwili, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności a okres przeterminowania wynosi powyżej 150 dni.

Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość należności dla konkretnych kontrahentów po uprzedniej ich analizie z uwzględnieniem przesłanek co do realności zapłaty. Grupa może również tworzyć odpisy aktualizujące zbiorczo na liczne ale małe kwoty należności.

Decyzje o objęciu odpisem aktualizującym należności podejmuje Zarząd na wniosek Menedżera Kredytów.

Odpis aktualizujący należności prezentowany jest w pozycji kosztów sprzedaży. Rozwiązanie wartości odpisu aktualizującego skutkuje zmniejszeniem kosztów sprzedaży. Prezentacja odpisów aktualizujących w sprawozdaniu z całkowitych dochodów następuje per saldem odpowiednio w ramach kosztów sprzedaży działalności podstawowej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne obejmują aktywa w formie krajowych środków płatniczych i walut obcych w kasie i na rachunkach bankowych.

Krajowe środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej.

Różnice kursowe powstałe w związku z wyceną na dzień bilansowy środków pieniężnych wyrażonych w walutach ujmują się następująco:

- dodatnie różnice kursowe zalicza się do przychodów finansowych,
- ujemne różnice kursowe zalicza się do kosztów finansowych.

Środki pieniężne na rachunkach bankowych wykazywane są łącznie z odsetkami, które odnoszone są w przychody finansowe.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne

Grupa dokonuje czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeśli poniesione wydatki dotyczą okresów następujących po okresie, w którym takie wydatki poniesiono.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Grupa klasyfikuje aktywa trwale do zbycia (lub grupę aktywów do zbycia) jako przeznaczone do sprzedaży (*MSSF 5 Aktywa przeznaczone do sprzedaży*) jeżeli uzna, że ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie w prowadzonej działalności gospodarczej. Warunek ten uznaje się za spełniony wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów (grupa aktywów) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowego zbycia. Sklasyfikowanie aktywów trwałych do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w czasie jednego roku od dnia zmiany klasyfikacji aktywów trwałych.

Wydłużenie okresu potrzebnego na sfinalizowanie transakcji sprzedaży nie wyklucza klasyfikacji składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży, jeśli opóźnienie zostało powodowane przez zdarzenia lub okoliczności znajdujące się poza kontrolą jednostki oraz gdy istnieje wystarczający dowód, że jednostka jest zdecydowana wypełnić swój plan sprzedaży składnika aktywów (lub grupy do zbycia).

W stosunku do aktywów przeznaczonych do zbycia zaprzestaje się dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

Grupa wycenia składnik aktywów trwałych (lub grupę aktywów do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w kwocie niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Na dzień bilansowy Spółka nie posiada aktywów przeznaczonych do zbycia.

5.Kapitały

Na kapitał własny Grupy składają się:

- kapitał zakładowy (akcyjny) -kapitał zakładowy wykazywany jest w wysokości wykazywanej w statucie jednostki dominującej i Krajowym Rejestrze Sądowym,
- kapitał zapasowy - kapitał zapasowy w kwocie odpowiadającej kapitałowi zapasowemu podmiotu dominującego dzieli się na dwie kategorie:
 - kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej – na ten kapitał przekazywane są nadwyżki osiągnięte przy emisji, pomniejszone o koszty poniesione w związku z emisją akcji,
 - kapitał zapasowy – tworzy się z odpisów zysku za kolejne lata obrotowe w wysokości i według zasad określonych w Kodeksie Sądów Handlowych,
- kapitał rezerwowy - tworzony na cele określone przez Grupę,

- akcje własne - akcje własne to wartość skupionych przez Spółkę dominującą akcji własnych w celu umorzenia i w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją strategii Spółki (wartość skupionych akcji własnych pomniejsza kapitał własny Spółki),
- różnice kursowe wynikające z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek konsolidowanych sporządzających sprawozdania finansowe w walucie funkcjonalnej innej niż waluta spółki dominującej,
- zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
 - wynik finansowy bieżącego roku obrotowego.

6. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Rezerwy

Grupa tworzy rezerwy, gdy istnieje aktualny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych, powstania prawdopodobnego do zapłaty zobowiązania. Musi istnieć większe prawdopodobieństwo, że wymagany będzie wypływ środków w celu wywiązania się z tego obowiązku, niż że nie będzie wymagany oraz gdy jego wielkość da się wiarygodnie oszacować.

Koszty rezerw, w zależności od ich rodzaju, wykazywane są w odpowiedniej kategorii kosztów.

Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy można będzie odzyskać od osoby trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy, w celu skorygowania szacunków do zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Pracownicy Spółki nabywają prawo do wypłaty określonych świadczeń po nabyciu określonych do tych świadczeń uprawnień. Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe szacowane są na poziomie 1 miesięcznej odprawy. Szacunków odpraw emerytalno-rentowych dokonuje na zlecenie Spółki niezależny aktuariusz lub Pracownicy Spółki.

Ponadto Spółka tworzy rezerwę na zaległe urlopy wypoczynkowe, której wartość szacuje się w oparciu o zasady ustalania ekwiwalentu za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe.

Rezerwy na świadczenia pracownicze odnoszone są w ciężar kosztów działalności podstawowej.

Spółka również dokonuje szacunku rezerwy na roczną premię Zarządu oraz na premie kwartalne dla części pracowników objętych Programem Zarządzania przez Cele. Premia Zarządu ma charakter uznaniowy, zależny od decyzji RN i jest wypłacana po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania Spółki. Wypłata premii kwartalnej dla pracowników jest uzależniona od realizacji celów firmy oraz celów indywidualnych. Rezerwa na premię Zarządu oraz na premie kwartalne pracowników odnoszona jest w koszty działalności podstawowej.

Kredyty bankowe

Kredyty bankowe ujmowane są według wartości godziwej uzyskanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty bezpośrednio związane z ich uzyskaniem. W okresach kolejnych kredyty bankowe wyceniane są według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Nieistotne kwoty dyskonta nie są uwzględniane w księgach i w sprawozdaniu finansowym.

Spółki Grupy jako kredyty długoterminowe traktują kredyty, których termin spłaty zapada w okresie późniejszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują zobowiązania, których termin wymagalności, licząc od dnia bilansowego przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazywane są w bilansie, bez względu na termin ich wymagalności, jako zobowiązania krótkoterminowe.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują w szczególności: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zaciągniętych kredytów i pożyczek, wynagrodzeń, podatków, ceł, ubezpieczeń oraz innych świadczeń.

Zobowiązania finansowe, w tym z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. W przypadku zobowiązań z terminem płatności do 12 miesięcy efekt dyskonta jest pomijany.

Ewentualne odsetki za zwłokę ujmują się w momencie otrzymania not od dostawców.

Pozostałe zobowiązania są ujmowane według kwoty wymagalnej zapłaty.

Fundusze specjalne obejmują Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Pozycja ta jest prezentowana per saldo w powiązaniu z udzielonymi z tego funduszu pożyczkami oraz środkami pieniężnymi na rachunku ZFŚS.

Przychody przyszłych okresów

Do przychodów przyszłych okresów zalicza się zarachowane, lecz nie otrzymane przychody z tytułu świadczeń, które są ujmowane do przychodów na zasadzie kasowej.

7. Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia ze Spółki na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów/produktów/materiałów,
- sędowania przez Spółkę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi pozycjami,
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów,
- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją,
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Ujmowanie przychodów w przypadku sprzedaży ze wstrzymaną dostawą w spółce ujmują się z chwilą przejścia przez nabywcę tytułu własności, pod warunkiem, że spełnione zostały poniższe założenia;

- a. istnieje prawdopodobieństwo realizacji dostawy,
- b. towary są dostępne, wyodrębnione i przygotowane do dostarczenia nabywcy z chwilą ujęcia sprzedaży,
- c. nabywca w wyraźny sposób potwierdza instrukcje dotyczące opóźnionej dostawy oraz
- d. stosuje się zwykle warunki płatności.

Przychody z tytułu dywidend ujmują się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z wieloma elementami

Spółka analizuje zawierane umowy w zakresie możliwych do wyodrębnienia osobnych elementów umownych W pewnych okolicznościach istnieje konieczność oddzielnego zastosowania kryteriów ujmowania w stosunku do

dających się wyodrębnić elementów pojedynczej transakcji, co służy odzwierciedleniu istoty tej transakcji. W 2017 roku spółka realizowała umowy gdzie cena sprzedaży produktu zawierała możliwą do wyodrębnienia cenę późniejszego serwisowania, i kwotę tę odraczała w czasie i ujęła jako przychody okresu, w którym nastąpi wykonanie usług serwisowych.

8. Zasady konsolidacji

Jednostki zależne i udziały niesprawujące kontroli

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których ELZAB S.A. ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy ELZAB S.A. kontroluje daną jednostkę uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia.

W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednolicenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały niesprawujące kontroli prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Udziały niesprawujące kontroli mogą być początkowo wyceniane albo w wartości godziwej albo w proporcji do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. Wybór jednej z w/w metod jest dostępny dla każdego połączenia jednostek gospodarczych. W okresach kolejnych wartość udziałów niesprawujących kontroli obejmuje wartość rozpoznaną początkowo skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niesprawujących kontroli nawet wtedy gdy powoduje powstanie ujemnej wartości tych udziałów.

Zmiany w udziale w jednostce zależnej nie powodujące utraty kontroli ujmowane są jako transakcje kapitałowe. Wartości księgowe udziału Grupy jak i udziałów niesprawujących kontroli są odpowiednio modyfikowane w celu odzwierciedlenia zmian w strukturze udziału. Różnica pomiędzy wartością o jaką modyfikowana jest wartość udziałów mniejszości oraz wartością godziwą płatności otrzymanej lub przekazanej ujmowana jest bezpośrednio w kapitale własnym Grupy.

W sytuacji utraty kontroli nad jednostką zależną, zysk lub strata na zbyciu jest ustalana jako różnica pomiędzy: (i) łączną wartością godziwą otrzymanej zapłaty i wartości godziwej udziałów jednostki pozostających w Grupie oraz (ii) wartością księgową aktywów (łącznie z wartością firmy), zobowiązań i udziałów mniejszości. Kwoty ujęte w stosunku do zbywanej jednostki, w innych składnikach całkowitego dochodu podlegają reklasyfikacji do sprawozdania z całkowitych dochodów. Wartość godziwa udziałów w jednostce pozostających w Grupie po zbyciu, uznawana jest za początkową wartość godziwą dla celów późniejszego ich ujmowania zgodnie z MSR 39, lub początkowy koszt udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach.

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujmuje się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki

generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

Udziały w jednostkach podporządkowanych w sprawozdaniu jednostkowym

Ze względu na fakt, że dla podmiotów, których udziały posiada ELZAB S.A. nie istnieje aktywny rynek, inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Na każdy dzień bilansowy dokonuje się oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że inwestycja utraciła wartość poprzez porównanie aktywów netto lub części aktywów netto podmiotów z wartością posiadanych udziałów lub akcji.

Odpis z tytułu trwałej utraty wartości inwestycji obciąża koszty finansowe. W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu z tytułu trwałej utraty wartości, równowartość całości lub odpowiedniej części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa wartość inwestycji i podlega zaliczeniu do przychodów finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez ELZAB S.A. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Spółka może podjąć decyzję o braku konsolidacji danej jednostki zależnej, a decyzja ta musi zostać podjęta po uwzględnieniu kryteriów określonych w standardzie MSR 27 oraz SKI 12 dotyczących sprawowania kontroli w zakresie możliwości kierowania polityką finansową oraz operacyjną danej jednostki oraz innych uwarunkowań determinujących możliwość kierowania procesem decyzyjnym jednostki w celu osiągnięcia korzyści.

Jednostka stowarzyszona, podlega konsolidacji metodą praw własności. W jednostkowym bilansie jest prezentowana w aktywach trwałych w linii - „Długoterminowe aktywa finansowe”, natomiast w skonsolidowanym bilansie, w aktywach trwałych w linii „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”.

9. Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Spółki Grupy prowadzą działalność (w walucie funkcjonalnej). Operacje gospodarcze ujmowane są w złotych polskich (PLN), w EURO w przypadku ELZAB HELLAS S.A. oraz forintach węgierskich (HUF, do momentu sprzedaży posiadanych udziałów MICRA METRIPOND KFT), które stanowią walutę funkcjonalną. Walutą prezentacji jest PLN. Pozycje w sprawozdaniu finansowym prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych. Może wystąpić przypadek podawania danych z większą dokładnością.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu średniego ogłoszonego przez bank z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Na dzień bilansowy wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia – jest to średni kurs banku obowiązujący na dzień wyceny).

Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego. Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po średnim kursie NBP obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego ze średnich kursów NBP na ostatni dzień poszczególnych miesięcy okresu sprawozdawczego.

Kapitały są przeliczane po kursie z dnia objęcia kapitału.

Do przeliczenia pozycji sprawozdania z przepływów pieniężnych Grupa stosuje średni kurs ogłoszony przez NBP na koniec okresu sprawozdawczego, w tym pozycje zmiany stanu zapasów, należności, rezerw oraz zobowiązań przeliczone są odpowiednio średnim kursem ogłoszonym przez NBP na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec porównywalnego okresu sprawozdawczego, a pozycje wynikające ze sprawozdania z całkowitych dochodów takie jak odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

10. Zasady sporządzania sprawozdania z całkowitych dochodów

Spółka ELZAB S.A. sporządza skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów w wariantcie kalkulacyjnym, w układzie jednoelementowym, który obejmuje wszystkie składniki całkowitego dochodu.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wydzielona jest działalność kontynuowana i działalność zaniechana.

Wynik finansowy netto składa się z:

- wyniku ze sprzedaży,
- wyniku z pozostałej działalności operacyjnej,
- wyniku z operacji finansowych,
- obowiązkowego obciążenia wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych,
- odroczonego podatku dochodowego.

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów korygowany jest odpowiednio o wynik aktualizacji zapasów wyrobów gotowych. Wartość sprzedanych towarów i materiałów uwzględnia wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów. Wynik aktualizacji należności koryguje koszty sprzedaży.

W sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynikowo prezentuje się:

- w pozostałej działalności operacyjnej zysk lub stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych,
- w działalności finansowej:
 - zysk lub stratę ze zbycia inwestycji odpowiednio w przychody lub koszty finansowe,
 - nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi w innych przychodach finansowych,
 - nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi w innych kosztach finansowych.

11. Zasady sporządzania sprawozdania z przepływów pieniężnych

Spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych metodą pośrednią.

W rachunku przepływów pieniężnych stosowany jest następujący podział działalności:

- Działalność operacyjna, która obejmuje sprzedaż produktów, towarów, materiałów i usług. Obejmuje ona ogół działań, których celem jest osiągnięcie zysku. Wartość przepływów netto z działalności operacyjnej otrzymuje się poprzez korygowanie wyniku finansowego o pozycje, które nie spowodowały przepływu pieniądza a zostały ujęte w wyniku oraz o tytuły pieniężne dotyczące innych działalności niż działalność operacyjna.
- Działalność inwestycyjna obejmuje:
 - środki pieniężne wydatkowane na nabycie składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wpływy środków pieniężnych uzyskane ze sprzedaży składników rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,
 - wydatki środków pieniężnych na nabycie udziałów, akcji i obligacji oraz papierów wartościowych,
 - wpływy środków pieniężnych ze sprzedaży lub wykupu obcych udziałów, akcji i obligacji,
 - wydatki z tytułu udzielonych pożyczek,
 - spłaty udzielonych pożyczek wraz z odsetkami,
 - wpływy z tytułu dywidend uzyskanych od posiadanych akcji i udziałów oraz odsetek od środków pieniężnych z lokat długoterminowych,
- Działalność finansowa obejmuje:
 - wpływy środków pieniężnych z zaciągniętych kredytów bankowych,

- spłatę kredytów a także obsługę kredytów (odsetki),
- wpływy środków pieniężnych z emisji akcji własnych,
- wydatki na wypłaty dywidend na rzecz akcjonariuszy.

12. Bieżący podatek dochodowy oraz podatek odroczony

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego.

Wynik podatkowy ustalany jest w oparciu o wynik bilansowy z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu oraz kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodu w latach innych aniżeli rok obrotowy i takich przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu i takich kosztów, które nigdy nie będą stanowiły kosztów uzyskania przychodu.

Obciążenie z tytułu podatku bieżącego oblicza się w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Różnice kursowe dla celów podatkowych obliczane są według zasad określonych w art.15a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zrealizowane dodatnie różnice kursowe stanowią przychód podatkowy a zrealizowane ujemne różnice kursowe stanowią koszt podatkowy, w zależności od zmiany kursu waluty obcej.

Odroczony podatek dochodowy jest ustalany w związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną wartością aktywów i pasywów a ich wartością podatkową.

Odroczony podatek dochodowy w rachunku zysków i strat oraz w sprawozdaniu z całkowitych dochodów wynika ze zmiany stanów aktywów i rezerw na podatek dochodowy:

- **aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego** ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi przejściowymi różnicami, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu odroczonego podatku ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych.
- **rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego** tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, które spowodują w przyszłości zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego. Dodatnie różnice przejściowe występują wówczas gdy wartość księgowa aktywów jest wyższa od ich wartości podatkowej a wartość księgowa pasywów jest niższa od ich wartości podatkowej.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej per saldo. Weryfikacja aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonywana jest na koniec każdego kwartału roku obrotowego.

Wysokość aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się wg stawek obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

- k) Wskazanie, średnich kursów wymiany złotego, w okresach objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym i porównywalnymi skonsolidowanymi danymi finansowymi, w stosunku do euro, ustalanych przez Narodowy Bank Polski, w szczególności:
- kursu obowiązującego na ostatni dzień każdego okresu,
- kursu średniego w okresie, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie, a w uzasadnionych przypadkach - obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień danego okresu i ostatni dzień okresu go poprzedzającego,
- najwyższego i najniższego kursu obowiązującego w każdym okresie,

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2017 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 31.12.2017 r. a także przepływów pieniężnych za 2017 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 29.12.2017 r. – 4,1709
 - do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2017 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2447
- Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2017 r. wyniósł 4,3308 (31.01.2017 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1709 (29.12.2017 r.).

Do przeliczenia wybranych danych finansowych w 2016 r. przyjęto następujące kursy EURO:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów na 30.12.2016 r. a także przepływów pieniężnych za 2016 r., średni kurs EURO ogłoszony przez NBP na 30.12.2016 r. – 4,4240
 - do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat 2016 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca od stycznia do grudnia 2016 r. – 4,3757
- Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2016 r. wyniósł 4,4405 (29.01.2016 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,2684 (31.03.2016 r.).

PRZELICZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ELZAB HELLAS SA - Grecja

Do przeliczenia sprawozdania finansowego ELZAB HELLAS S.A., wyrażonego w EUR przyjęto następujące kursy EUR do przeliczenia na PLN:

- do przeliczenia pozycji aktywów i pasywów średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 29.12.2017 r. – 4,1709,
- do przeliczenia przepływu środków pieniężnych średni kurs EUR ogłoszony przez NBP na 29.12.2017 r. 4,1709, w tym pozycje wynikające z rachunku wyników: odsetki oraz inne wydatki finansowe średnim kursem ogłoszonym przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2447
- do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat za okres od 01.01.2017-31.12.2017 r. średnią arytmetyczną średnich kursów EUR ogłoszonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. – 4,2447

Najwyższy kurs przyjęty do obliczenia średniego kursu w 2017 r. wyniósł 4,3308 (31.01.2017 r.), natomiast najniższy wyniósł – 4,1709 (29.12.2017 r.).

Grupa Kapitałowa ELZAB
Dział I Wprowadzenie do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
31.12.2017 r. (w tys. PLN)

l) Podstawowe pozycje sprawozdania finansowego i porównywalne dane finansowe przeliczonych na euro

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	w tys. zł		w tys. EUR	
	2017	2016	2017	2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	95 818	100 325	22 574	22 928
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	10 985	13 041	2 588	2 980
Zysk (strata) brutto	4 208	11 011	991	2 516
Zysk (strata) netto przypisany akcjonariuszom podmiotu dominującego	1 969	8 615	464	1 969
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	6 763	18 780	1 621	4 245
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-1 751	-6 988	-420	-1 580
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	73	-11 782	18	-2 663
Przepływy pieniężne netto, razem	5 085	10	1 219	2
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,12	0,53	0,03	0,12
Zannualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	0,13	0,58	0,03	0,13

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPA ELZAB	w tys. zł		w tys. EUR	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa razem	181 690	167 002	43 561	37 749
Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	3 676	29 575	881	6 685
Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	90 873	57 463	21 787	12 989
Kapitał własny	87 141	79 964	20 893	18 075
Kapitał zakładowy	22 143	22 143	5 309	5 005
Ogólna liczba akcji	16 137 050	16 137 050	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	14 963 295	15 731 388	14 963 295
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	5,40	4,96	1,29	1,12
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR) z wyłączeniem akcji własnych	5,54	5,34	1,33	1,21

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

GRUPA ELZAB

		(tys. złotych)	
AKTYWA	Numer noty	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
A. Aktywa trwałe		108 476	98 593
1. Rzeczowe aktywa trwałe	Nota nr 1	23 572	23 510
2. Nieruchomości inwestycyjne	Nota nr 1a	0	3 176
3. Wartość firmy	Nota nr 2	55	55
4. Wartości niematerialne	Nota nr 2a	15 992	13 493
5. Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności	Nota nr 3	51 718	56 412
6. Udziały w pozostałych jednostkach	Nota nr 3	207	206
7. Długoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	16 751	665
8. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	146	1 025
9. Długoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	35	51
B. Aktywa obrotowe		73 214	68 409
1. Zapasy	Nota nr 6	19 219	15 880
2. Krótkoterminowe należności i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 5, 3a	44 819	34 791
3. Należności z tytułu leasingu finansowego		2 038	
4. Należności z tytułu podatku dochodowego		0	13
5. Krótkoterminowe aktywa finansowe	Nota nr 3a	1 089	16 761
6. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Nota nr 7, 3a	6 049	964
C. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota nr 8	0	0
Aktywa razem		181 690	167 002

		(tys. złotych)	
PASYWA	Numer noty	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
A. Kapitał własny		87 141	79 964
1. Kapitał podstawowy	Nota nr 9	22 143	22 143
2. Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		11 211	11 211
3. Akcje własne	Nota nr 10	-1 997	-4 936
4. Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne		3 315	6 254
5. Kapitały rezerwowe i zapasowe	Nota nr 11	49 416	33 963
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych		50	-3
7. Zysk/strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym:		3 404	11 511
7.1. Skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych		1 435	2 896
7.2. Zysk/strata roku bieżącego		1 969	8 615
8. Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontroli	Nota nr 12	-401	-179
B. Zobowiązania długoterminowe		3 676	29 575
1. Rezerwy	Nota nr 13	552	698
2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	Nota nr 4	0	0
3. Długoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	933	1 450
4. Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	1 590	1 884
5. Długoterminowe zobowiązania finansowe		0	25 000
6. Długoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	601	543
C. Zobowiązania krótkoterminowe		90 873	57 463
1. Rezerwy	Nota nr 13	3 921	6 138
2. Krótkoterminowe kredyty bankowe i pożyczki	Nota nr 14	26 353	28 408
3. Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe (leasing)	Nota nr 14a	759	882
4. Krótkoterminowe zobowiązania finansowe		25 237	430
5. Krótkoterminowe zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe	Nota nr 15	33 773	20 487
6. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		830	1 118
Pasywa razem		181 690	167 002

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

GRUPA ELZAB

WARIANT KALKULACYJNY	Numer noty	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
A. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Nota nr 16	95 818	100 325
B. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	Nota nr 17	64 528	65 792
C. Zysk/strata brutto ze sprzedaży (A-B)		31 290	34 533
D. Koszty sprzedaży	Nota nr 17	11 179	9 225
E. Koszty ogólnego zarządu	Nota nr 17	13 225	12 926
F. Zysk/strata netto ze sprzedaży (C-D-E)		6 886	12 382
G. Pozostałe przychody	Nota nr 18	4 720	1 156
H. Pozostałe koszty	Nota nr 18	621	497
I. Zysk/strata z działalności operacyjnej (F+G-H)		10 985	13 041
J. Przychody finansowe	Nota nr 19	621	732
K. Koszty finansowe	Nota nr 19	2 704	1 806
L. Udział w stratach/zyskach jednostek stowarzyszonych		-4 694	-956
M. Zysk/strata brutto (I+J-K+L)		4 208	11 011
N. Podatek dochodowy	Nota nr 20	2 461	2 630
O. Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej (M-N)		1 747	8 381
P. Zysk/strata na działalności zaniechanej	Nota nr 21	0	0
R. Zysk/strata netto (O+P)		1 747	8 381
Przypadający/a na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		1 969	8 615
Zyski/straty przypadające Udziałom niesprawujących kontroli		-222	-234
S. Pozostałe dochody całkowite		53	-3
<i>Podatek dochodowy - rozwiązanie rezerwy z tyt. różnicy w amortyzacji bilansowej i podatkowej na moment przejścia na MSSF</i>		0	0
<i>Inne całkowite dochody</i>		0	0
<i>Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych</i>		53	-3
T. Dochody całkowite razem (R+S)		1 800	8 378
Dochody całkowite		1 800	8 378
Przypadające:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		2 022	8 612
Udziałom niesprawującym kontroli		-222	-234

	Numer noty	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Zysk na jedną akcję:			
- zysk netto/strata netto Akcjonariuszy jednostki dominującej	Nota nr 21	1 969	8 615
-liczba wszystkich akcji		16 137 050	16 137 050
-liczba akcji bez akcji własnych		15 731 388	14 963 295
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do wszystkich akcji)		0,12	0,53
- podstawowy z wyniku finansowego działalności kontynuowanej (do liczby akcji skorygowanych o akcje własne)		0,13	0,58
- podstawowy z wyniku finansowego działalności zaniechanej		0	0

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

GRUPA ELZAB

METODA POŚREDNIA	(tys. złotych)	
	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/ strata netto	1 969	8 615
Korekty o pozycje:	4 794	10 165
Udział w zyskach/ stratach netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	4 694	956
Udziały niesprawujące kontroli	-222	-234
Amortyzacja środków trwałych	2 564	2 528
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 924	1 902
Utrata wartości firmy		0
Zyski/ straty z tytułu różnic kursowych	75	55
Koszty i przychody z tytułu odsetek	1 049	1 189
Przychody z tytułu dywidend		
Zysk/ strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-3 778	2 557
Zmiana stanu rezerw	-2 399	-708
Zmiana stanu zapasów	-3 336	4 337
Zmiana stanu należności i rozliczeń międzyokresowych czynnych	-11 969	-12 264
Zmiana stanu zobowiązań i rozliczeń międzyokresowych biernych	12 610	7 269
Podatek wykazany w sprawozdaniu z dochodów całkowitych	2 461	2 630
Zapłacony/ zwrócony podatek dochodowy	-1 818	-52
Inne korekty	2 939	0
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej	6 763	18 780
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	5 827	216
Wpływy netto ze sprzedaży jednostek stowarzyszonych i zależnych		0
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	0	0
Wpływy z tytułu odsetek	472	190
Wpływy z tytułu dywidend		0
Splaty udzielonych pożyczek		4 500
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	7 846	11 238
Wydatki netto na nabycie podmiotów zależnych i stowarzyszonych		0
Wydatki na nabycie krótkoterminowych aktywów finansowych	204	0
Udzielone pożyczki		644
Inne		12
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności inwestycyjnej	-1 751	-6 988
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z kredytów i pożyczek	12 808	17 998
Wpływy netto z emisji akcji, obligacji, weksli, bonów		0
Inne - sprzedaż akcji własnych	5 377	0
Splata kredytów i pożyczek	15 366	19 382
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	934	855
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Spółki		7 781
Dywidendy wypłacone udziałowcom niesprawującym kontroli		0
Nabycie akcji własnych		0
Zapłacone odsetki	1 812	1 762
Inne		0
Przepływy środków pieniężnych netto z działalności finansowej	73	-11 782
Zwiększenie/ zmniejszenie stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	5 085	10
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	964	954
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych dotyczące wyceny środków pieniężnych, ekwiwalentów środków pieniężnych	0	0
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	6 049	964
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	2 171	2 253

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

GRUPA ELZAB

(tys. złotych)

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym;	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontrol	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2017	22 143	11 211	-4 936	6 254	33 399	564	-3	11 511	11 511		80 143	-179	79 964
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2017 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-4 936	6 254	33 399	564	-3	11 511	11 511	0	80 143	-179	79 964
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	10 076	0	53	-8 107	-10 076	1 969	2 022	-222	1 800
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	10 076	0	0	-10 076	-10 076	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	53	0	0	0	53		53
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	1 969	0	1 969	1 969	-222	1 747
Inne całkowite dochody								0	0	0	0		0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	2 939	-2 939	5 377	0	0	0	0	0	5 377	0	5 377
sprzedaż akcji własnych	0	0	2 939	-2 939	5 377						5 377		5 377
Saldo na dzień 31.12.2017	22 143	11 211	-1 997	3 315	48 852	564	50	3 404	1 435	1 969	87 542	-401	87 141

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Akcje własne	Pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk/ strata z lat ubiegłych i roku bieżącego, w tym;	zysk/strata z lat ubiegłych	zysk/strata netto z roku bieżącego	Razem	Kapitały przypadające na udziały niesprawujące kontrol	Razem kapitały Grupy
Saldo na dzień 01.01.2016	22 143	11 211	-4 936	6 254	24 550	549	0	19 541	19 541		79 312	63	79 375
Zmiany zasad polityki rachunkowości	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo na dzień 01.01.2016 po korektach (po przekształceniu)	22 143	11 211	-4 936	6 254	24 550	549	0	19 541	19 541	0	79 312	63	79 375
Dochody całkowite razem	0	0	0	0	8 849	15	-3	-249	-8 864	8 615	8 612	-234	8 378
Korekta z tytułu likwidacji środków trwałych	0	0	0	0		15	0	-15	-15	0	0	0	0
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy	0	0	0	0	8 849	0	0	-8 849	-8 849	0	0	0	0
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0	0	0	0	0	-3	0	0	0	-3		-3
Zysk/ strata za rok obrotowy	0	0	0	0	0	0	0	8 615	0	8 615	8 615	-234	8 381
Inne całkowite dochody								0	0		0		0
Pozostałe zmiany w kapitale własnym	0	0	0	0	0	0	0	-7 781	-7 781	0	-7 781	-8	-7 789
Rozliczenie wyniku finansowego za poprzedni rok obrotowy - wypłata dywidendy								-7 781	-7 781		-7 781		-7 781
Saldo na dzień 31.12.2016	22 143	11 211	-4 936	6 254	33 399	564	-3	11 511	2 896	8 615	80 143	-179	79 964

NOTA NR 1

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE (tys. zł)

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Środki trwałe	23 006	22 385
Środki trwałe w budowie	566	1 125
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	23 572	23 510

Zobowiązania dotyczące zakupu środków trwałych na 31.12.2017 r. wynoszą 340 tys. zł (głównie: modernizacje budynków i wyposażenie).

Wystąpiły odszkodowania z tytułu rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 4 tys. zł.

W 2017 r. do wartości brutto rzeczowych aktywów trwałych nie zaliczono kosztów zewnętrznego finansowania.

Za okres od 01.01. do 31.12.2017 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	294	21 676	1 133	14 988	9 102	47 193
Zwiększenia	0	879	152	1 801	715	3 547
- nabycie, modernizacja		879	35	1 789	423	3 126
- przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego			117		284	401
- ulepszenie				12	8	20
Zmniejszenia	294	197	255	668	31	1 445
- likwidacja				189	6	195
- zbycie	294	197	198	479	22	1 190
- wyksięgowanie umorzonych środków trwałych						0
- rozwiązanie umowy leasingu finansowego			56			56
- przenieszczenia do innych pozycji aktywów						0
- pozostałe			1		3	4
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wartość brutto na koniec okresu	0	22 358	1 030	16 121	9 786	49 295
Wartość umorzenia na początek okresu	0	9 733	437	7 643	6 995	24 808
amortyzacja za okres		514	305	1 033	712	2 564
zmniejszenia		197	195	667	24	1 083
wyksięgowanie amortyzacji przeszacowanych środków trwałych						0
Przenieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	10 050	547	8 009	7 683	26 289
Wartość netto na koniec okresu	0	12 308	483	8 112	2 103	23 006

Za okres od 01.01. do 31.12.2016 r.

	Grunty	Budynki	Środki transportu	Maszyny i Urządzenia	Pozostałe	Razem
Wartość brutto na początek okresu	294	18 757	2 465	12 448	8 752	42 716
Zwiększenia	0	2 922	356	2 748	378	6 404
- nabycie, modernizacja		2 922	116	578	378	3 994
- przyjęte na podstawie umowy leasingu finansowego			240	2 170		2 410
- ulepszenie						0
Zmniejszenia	0	3	1 688	208	28	1 927
- likwidacja		3		52	18	73
- zbycie			141	156	10	307
- wyksięgowanie umorzonych środków trwałych						0
- wyksięgowanie wartości brutto przeszacowanych środków trwałych			1 547			1 547
- przenieszczenia do innych pozycji aktywów						0
- pozostałe						0
Przypisane do działalności zaniechanej						0
Wyłączenie z konsolidacji MICRA METRIPOND KFT						0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia						0
Wartość brutto na koniec okresu	294	21 676	1 133	14 988	9 102	47 193
Wartość umorzenia na początek okresu	0	9 242	996	6 996	6 231	23 465
amortyzacja za okres		494	392	850	792	2 528
zmniejszenia		3	951	203	28	1 185
wyksięgowanie amortyzacji przeszacowanych środków trwałych						0
Przenieszczenia wewnętrzne(+/-)						0
Wyłączenie z konsolidacji MICRA METRIPOND KFT						0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia						0
Wartość umorzenia na koniec okresu	0	9 733	437	7 643	6 995	24 808
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	9 733	437	7 643	6 995	24 808
Wartość netto na koniec okresu	294	11 943	696	7 345	2 107	22 385

ŚRODKI TRWAŁE WYKAZYWANE POZABILANSOWO (tys. zł)

nie dotyczy.

Na 31.12.2017 r. występują następujące zabezpieczenia na rzeczowym majątku trwałym Spółki ELZAB S.A.:

- a) zabezpieczenie pożyczki na termomodernizację zaciągniętej w WFOŚiGW - hipoteka umowna KW GL1Z/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej do kwoty 1 880 tys. zł
b) zastaw rejestrowy na wykrawce marki PX1225 STRIPPIT INC na rzecz ING BANK ŚLĄSKI - zabezpieczenie kredytu na zakup maszyny- na wartość 1 980 tys. zł

ELZAB S.A. wynajmuje powierzchnie dla biura w Warszawie, Suchym Lesie i Wrocławiu. Brak informacji o wartości dzierżawionych powierzchni.

W ewidencji pozabilansowej występują grunty w wieczystym użytkowaniu w kwocie 0 tys. zł.

NOTA NR 1a

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE (tys. zł)

NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	3 176	0
a) Zwiększenia	0	3 176
- nabycie		
- inne		3 176
b) Zmniejszenia	3 176	0
- sprzedaż	3 176	
- odpisy aktualizujące		
Stan na koniec okresu	0	3 176

Nieruchomość w Suchym Lesie została zbyta w lipcu bieżącego roku. Cena sprzedaży wyniosła 3 170 tys. zł.

NOTA NR 2

WARTOŚĆ FIRMY (tys. zł)

WARTOŚĆ FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) wartość firmy - jednostki zależne	55	55
Wartość firmy jednostek podporządkowanych, razem	55	55

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) wartość firmy brutto na początek okresu	55	55
b) wartość firmy brutto na koniec okresu	55	55
c) odpis wartości firmy na początek okresu	0	0
d) sprzedaż udziałów	0	0
e) odpis wartości firmy na koniec okresu	0	0
f) włączenie do konsolidacji	0	0
g) wartość firmy netto na koniec okresu	55	55

Wg stanu na 31.12.2017 r. wartość firmy z konsolidacji jednostki zależnej jest następująca:

ELZAB SOFT Sp. z o.o. – spółka włączona do konsolidacji od miesiąca sierpnia 2011 r.

Wartość firmy z konsolidacji powstała przy nabyciu 55 tys. zł

Wartość firmy wg stanu na 31.12.2017 r. 55 tys. zł

Nie wystąpiła konieczność przeprowadzenia testu na trwałą utratę wartości firmy.

NOTA NR 2a

WARTOŚCI NIEMATERIALNE (Z WYŁĄCZENIEM WARTOŚCI FIRMY) (tys. zł)

WARTOŚCI NIEMATERIALNE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie	3 780	2 648
Prace rozwojowe w toku, nakłady na wartości niematerialne w toku	8 739	6 952
Pozostałe wartości niematerialne	3 111	3 531
Wartości niematerialne, razem	15 630	13 131

Zobowiązania dotyczące zakupu wartości niematerialnych na 31.12.2017 r. 116 tys. zł.

WARTOŚCI NIEMATERIALNE - WARTOŚĆ FIRMY	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Wartość firmy powstała w wyniku połączenia ELZAB S.A. i MEDESA Sp. z o.o.	362	362
Wartości niematerialne - wartość firmy, razem	362	362

Spółka na dzień bilansowy przeprowadziła test na trwałą utratę wartości firmy zgodnie z wytycznymi MSR 36. Test został przeprowadzony w oparciu o szacunek przyszłych przepływów i dyskonto wartości do wartości bieżącej. Główne założenia testu wskazywały roczny przyrost przychodów generowanych przez sprzedaż wag. Do kalkulacji przyjęto średnioważony koszt kapitału 6,11%.

W obliczu przeprowadzonego testu Zarząd Spółki nie stwierdził przesłanek do rozpoznania utraty wartości tego aktywa w księgach.

Za okres od 01.01. do 31.12.2017 r.

	Wartości niematerialne wytworzone		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	15 435	0	0	7 322	22 757
Zwiększenia	2 455	0	0	181	2 636
- nabycie				167	167
-prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	2 455				2 455
-nabycie w ramach połączeń jedn.gospodarczych					0
-z tytułu przeszacowania wartości					0
-inne				14	14
Zmniejszenia	0	0	0	0	0
-wycofanie z użycia					0
-likwidacja					0
-zbycie					0
-z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne				0	0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	17 890	0	0	7 503	25 393
Wartość umorzenia na początek okresu	12 787	0	0	3 791	16 578
amortyzacja za okres	1 323			601	1 924
inne zwiększenia					0
zmniejszenia					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość umorzenia na koniec okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	14 110	0	0	4 392	18 502
Wartość netto na koniec okresu	3 780	0	0	3 111	6 891

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 1 535 tys. zł, koszty sprzedaży 212 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 169 tys. zł, 7 tys. zł zostało odniesione na nakłady na prace rozwojowe.

Za okres od 01.01. do 31.12.2016 r.

	Wartości niematerialne wytworzone		Pozostałe wartości niematerialne		Razem
	Prace rozwojowe	Pozostałe	Prace rozwojowe	Pozostałe	
Wartość brutto na początek okresu	14 731	0	0	4 905	19 636
Zwiększenia	704	0	0	2 475	3 179
- nabycie				2 475	2 475
-prace rozwojowe prowadzone we własnym zakresie	699				699
-nabycie w ramach połączeń jedn.gospodarczych					0
-z tytułu przeszacowania wartości					0
-inne	5				5
Zmniejszenia	0	0	0	58	58
-wycofanie z użycia					0
-likwidacja					0
-zbycie					0
-z tytułu przeszacowania wartości					0
- inne				58	58
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)					0
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość brutto na koniec okresu	15 435	0	0	7 322	22 757
Wartość umorzenia na początek okresu	11 611	0	0	3 069	14 680
amortyzacja za okres	1 176			726	1 902
inne zwiększenia					0
zmniejszenia					0
Przemieszczenia wewnętrzne(+/-)				-4	-4
Korekta z tytułu różnic kursowych netto z tytułu przeliczenia					0
Wartość umorzenia na koniec okresu	12 787	0	0	3 791	16 578
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0
Ujęcie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	0	0	0	0	0
Wartość uwzględniająca umorzenie i odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	12 787	0	0	3 791	16 578
Wartość netto na koniec okresu	2 648	0	0	3 531	6 179

Amortyzacja wartości niematerialnych obciążała: koszty wytworzenia 1 402 tys. zł, koszty sprzedaży 210 tys. zł, koszty ogólnego zarządu 277 tys. zł, 13 tys. zł zostało odniesione na nakłady na prace rozwojowe.

NAKŁADY NA PRACE ROZWOJOWE PONIESIONE W DANYM ROKU

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Amortyzacja	35	23
Zużycie surowców i materiałów pomocniczych	215	155
Wynagrodzenia z narzutami	1 803	1 174
Pozostałe koszty (w tym: m.in. koszty wydzielone, usługi obce)	2 471	1 748
RAZEM	4 524	3 100

Nakłady prac rozwojowych są ujmowane na wartościach niematerialnych w toku do momentu zakończenia pracy.

Koszty okresu zostały obciążone kosztami prac rozwojowych: odpisem amortyzacyjnym w wysokości 1 175 tys. zł oraz kosztem spisanych prac rozwojowych – 172 tys. zł.

W trakcie roku dokonano sprzedaży wyników 1 pracy rozwojowej w kwocie 70 tys. euro.

W 2017 r. ELZAB S.A. zakończył realizację partnerskiego projektu "Innowacyjne stanowisko sprzedaży", na który w latach 2014 -2015 otrzymał dofinansowanie w ramach Działania 1.4 Wsparcie projektów celowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013.

Przedmiotem projektu jest opracowanie innowacyjnego stanowiska sprzedaży detalicznej – kasy rejestrującej. Projekt obejmuje również modelową funkcjonalność noszącą cechy innowacyjności związaną z nowymi usługami i wartościami, dostarczoną w formie prototypu, protokołów, programów i elementów współpracujących.

Kwota udzielonego dofinansowania na projekt wyniosła 906 tys. zł, w tym na ELZAB SA przypadło 532 tys. zł. W 2017 r. odbyła się kontrola NCBIR i wnioski z tej kontroli były takie, że "beneficjent osiągnął główny cel projektu i jest w trakcie osiągania wskaźników rezultatu". Zdaniem Zarządu spółki nie ma ryzyka, że wskaźniki rezultatu nie zostaną przez spółkę osiągnięte.

NOTA NR 3

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH KONSOLIDOWANYCH METODĄ PEŁNĄ (w tys. zł)

Szczegółowe informacje dotyczące jednostek zależnych na dzień 31.12.2017 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki zależnej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	produkcja i dystrybucja oprogramowania	Polska	87,50%	87,50%
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	doradztwo	Polska	67,00%	67,00%
ELZAB HELLAS S.A.	produkcja i dystrybucja wag, dystrybucja urządzeń fiskalnych	Grecja	67%,00*)	67%,00*)

*) udział pośredni ELZAB SA, udział ELZAB HELLAS SPV w ELZAB HELLAS SA 100%

Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Liczba spółek w których posiadane są mniej niż 100% udziałów	
		Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Produkcja i dystrybucja oprogramowania	Polska	1	1
Doradztwo	Polska	1	1
Produkcja i dystrybucja sprzętu elektronicznego	Grecja	1	1
Razem		3	3

Poniższa tabela przedstawia szczegóły na temat jednostek zależnych w Grupie, które mają istotne udziały niekontrolujące:

Nazwa jednostki	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę		Zysk (strata) załokowana na niekontrolujące udziały		Skumulowana wartość niekontrolujących udziałów	
	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	87,50%	87,50%	366	-2	427	61
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	67,00%	67,00%	10	-75	-73	-83
ELZAB HELLAS S.A.	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	67% (udział pośredni ELZAB S.A.)	-598	-157	-755	-157
Razem					-401	-179

Na dzień 31.12.2017 r. w relacji do wartości kapitałów własnych Grupy ELZAB wykazane w powyższej tabeli wartości nominalne udziałów uznaje się za niematerialne. W konsekwencji nie zamieszczano podsumowania informacji finansowych w odniesieniu do jednostki zależnej Grupy posiadającej istotne udziały niekontrolujące.

Zmiany własnościowe Grupy ELZAB - udziały w jednostkach zależnych

W 2017 r. nie wystąpiły zmiany w składzie podmiotów zależnych.

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności Spółki lub jej podmiotów zależnych w zakresie dostępu i wykorzystania aktywów oraz uregulowania zobowiązań Grupy.

Wsparcie finansowe

W 2017 r. ELZAB S.A. udzielił pożyczki spółce ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. w wysokości 22 tys. zł oraz pożyczek ELZAB HELLAS SA w łącznej wysokości 843 tys. zł. Spłata pożyczek ma nastąpić maksymalnie w ciągu kilku miesięcy od daty uruchomienia.

Nie istnieje znaczące ryzyko związane z realizacją powyższych zobowiązań zarówno na rzecz ELZAB SA od powyższych podmiotów.

Umowy poręczenia
nie dotyczy.

UDZIAŁY W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH WYCENIANE METODĄ PRAW WŁASNOŚCI (w tys. zł)

Szczegółowe informacje o podmiocie stowarzyszonym Grupy ELZAB na dzień 31.12.2017 r. przedstawiają się następująco:

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Podstawowa działalność	Miejsce rejestracji i prowadzenia działalności	Procentowa wielkość udziałów oraz praw do głosów posiadanych przez Grupę	
			Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki	Polska	49,72%	49,72%

Nazwa jednostki stowarzyszonej	Na dzień 31.12.2017			Na dzień 31.12.2016		
	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto	Koszt	Udział w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych	Wartość netto
COMP Centrum Innowacji Sp. z o.o.	58 641	-6 923	51 718	58 641	-2 229	56 412
Inwestycje w spółki zależne razem	58 641	-6 923	51 718	58 641	-2 229	56 412

W wyniku identyfikacji przesłanek co do potencjalnej utraty wartości w spółce Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. (CCI), Emitent, który posiada 49,72 % udziałów, wraz ze spółką dominującą tj. COMP S.A., która posiada 50,28% przeprowadził test na utratę wartości posiadanej inwestycji. Test przeprowadzony został za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych i nie wykazał utraty wartości składnika aktywów.

Przeprowadzenie testu pod kątem utraty wartości wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej aktywa. Test z tytułu utraty wartości przeprowadzony był poprzez oszacowanie wartości użytkowej aktywa za pomocą modeli zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF). Przepływy finansowe zastosowane w modelach bazują na danych realizacyjnych na koniec 2017 roku, budżecie na 2018 rok oraz na prognozach na lata 2019-2022. W perspektywie 5 lat wzrost prognozowanych przychodów spółki CCI uwarunkowany jest planowanym dynamicznym rozwojem usług w ramach projektu M/Platform (po wejściu w życie nowych regulacji wprowadzających obowiązek nabycia kasy online nowej generacji).

Wartość rezydualna w modelu została oszacowana przy założeniu wzrostu o 2% wypracowanej marży po okresie prognozy. Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału, który wynosił 9,0%. Dodatkowo przeprowadzono analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- Wzrost i spadek WACC o 0,5 p.p.
- Spadek sprzedaży o 5 p.p. jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwaną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy braku zmian pozostałych czynników.

Przeprowadzona analiza wrażliwości nie wskazała na utratę wartości testowanego składnika aktywów przy spadku sprzedaży o 5% oraz zmianie WACC o 0,5%

Prezentacja w sprawozdaniach finansowych

W sprawozdaniu jednostkowym ZUK ELZAB S.A. spółka wykazała udziały w jednostkach zależnych – jako długoterminowe aktywa finansowe wyceniane według ceny nabycia korygowanej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości

W sprawozdaniu skonsolidowanym ZUK ELZAB S.A. spółka Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. będzie skonsolidowana metodą praw własności i zaprezentowana w bilansie, w aktywach trwałych w linii - „Udziały w jednostkach podporządkowanych wyceniane metodą praw własności”

Poniżej przedstawiono podsumowanie danych finansowych jednostki stowarzyszonej Grupy ELZAB. Wykazane kwoty poniżej stanowią kwoty ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy CCI.

	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Grupa Comp Centrum Innowacji		
Aktywa obrotowe	34 719	47 958
Aktywa trwałe	155 460	152 112
Zobowiązania krótkoterminowe	79 909	79 047
Zobowiązania długoterminowe	324	1 636

	za okres od 01.01.2017 - 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 - 31.12.2016
Grupa Comp Centrum Innowacji		
Przychody	8 231	32 412
Zysk (strata) z działalności kontynuowanej	-7 565	-2 950
Zysk (strata) z działalności zaniechanej (po opodatkowaniu)	0	0
Zysk (strata) za rok obrotowy	-7 565	-2 950
Pozostałe całkowite dochody za okres	-1 876	1 028
Całkowite dochody razem za okres	-9 441	-1 922
Otrzymane dywidendy od spółki stowarzyszonej	0	0

	za okres od 01.01.2017 - 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 - 31.12.2016
Grupa Comp Centrum Innowacji		
Wartość bilansowa udziałów Grupy w COMP CENTRUM INNOWACJI na początek okresu (A)	56 412	57 368
Zmiana kapitałów własnych Grupy Comp Centrum Innowacji	-9 441	-1 922
Zmiana kapitałów własnych Grupy Comp Centrum Innowacji . z wyłączeniem podwyższenia kapitału	-9 441	-1 922
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki Comp Centrum Innowacji do sierpnia 2015 r.	-	-
Procentowy udział Grupy w udziałach spółki Comp Centrum Innowacji od września 2015 r.	49,72%	49,72%
Kapitały własne Grupy Comp Centrum Innowacji przypadające na Grupę ELZAB, z wyłączeniem podwyższenia kapitału (B)	-4 694	-956
Podwyższenie kapitału (C)	0	0
Wartość bilansowa udziałów Grupy w COMP CENTRUM INNOWACJI na koniec okresu (A+B+C)	51 718	56 412

Istotne ograniczenia

Nie istnieją znaczące ograniczenia zdolności jednostki stowarzyszonej do przekazywania funduszy Grupy w postaci dywidend w środkach pieniężnych lub do spłaty kredytów lub pożyczek dokonane przez Grupę.

DLUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Rodzaj instrumentu finansowego		
Pożyczki udzielone	632	655
Pożyczka oprocentowana	632	655
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	16 119	0
Inne środki pieniężne (obligacje)	16 119	0

NOTA NR 3a

KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
A. Środki pieniężne	5 921	815
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	5 921	815
B. Pożyczki udzielone i należności własne	44 008	34 864
należności z tytułu udzielonych pożyczek	1 721	1 719
należności bez należności z tyt.podatków	42 287	33 145
C. Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	15 707
inne środki pieniężne (obligacje)	0	15 707

W roku 2016 w pozycji inne środki pieniężne (obligacje) spółka wykazywała serię B obligacji wyemitowanych przez spółkę zależną Comp Centrum Innowacji Sp. zo.o.

W dacie wykupu serii B tj. w maju 2017 roku Emitent objął kolejną emisję obligacji od Spółki Comp Centrum Innowacji Sp. zo.o (seria C) , jednocześnie potrącając wzajemne rozliczenie związane z wykupem serii B.

W roku bieżącym z uwagi na wzajemne intencje Zarządów spółek ZUK ELZAB S.A. oraz Comp Centrum Innowacji Sp. z o.o. odnośnie rolowania obligacji w dacie wykupu, podjęto decyzję o przekwalifikowaniu tych aktywów finansowych do długoterminowych aktywów finansowych Spółki. Jednocześnie Zarząd nie stwierdził przesłanek do objęcia tych aktywów odpisem z tytułu trwałej utraty wartości .

NOTA NR 4

AKTYWA I REZERWY NA ODROZONY PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

	Bilans		Rachunek zysków i strat	
	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
Różnice przejściowe				
- leasing finansowy	48	126	-78	60
- różnica między wartością bilansową a podatkową z tytułu zwiększenia wartości rzeczowych aktywów trwałych	566	551	15	-69
- inne (odsetki)	83	70	13	-1
Rezerwa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	697	747		
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego				
- odpisy emerytalno-rentowe	99	133	34	-27
- wycena nieruchomości w Suchym Lesie	0	462	462	33
- niewykorzystane urlopy	67	76	9	0
- zarachowane koszty	319	274	-45	238
- zawieszona marża na zapasach	9	11	2	-1
- nieumorzono prace rozwojowe	0	0	0	0
- różnica między wartością bilansową a podatkową wartości niematerialnych	0	17	17	-2
- fundusz promocyjno-reklamowy	87	354	267	-142
- fundusz gwarancyjny	216	402	186	69
- odsetki od wyemitowanych przez ELZAB S.A. obligacji	46	43	-3	0
Strata podatkowa możliwa do odliczenia			0	0
Aktywa brutto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	843	1 772	0	0
Obciążenie/uznanie z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	879	158

Kompensaty aktywów ze zobowiązaniami z tytułu odroczonego podatku dochodowego dokonuje się w sprawozdaniach z sytuacji finansowej na poziomie sprawozdań jednostkowych spółek zależnych.

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	843	1 722
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	697	747
Saldo aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	146	1 025
Saldo rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0

NOTA NR 5

NALEŻNOŚCI I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek:	25 953	17 929
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	25 953	17 929
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych:	13 310	14 524
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	13 310	14 524
Przedpłaty:	210	1 315
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	210	1 315
Pozostałe należności:	6 120	1 331
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	6 120	1 331
Rozliczenia międzyokresowe czynne:	377	842
- część długoterminowa	35	51
- część krótkoterminowa	342	791
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na początek okresu	1 099	1 017
Ujęcie w okresie odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	134	182
Odwrocenie w okresie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości	117	100
Wyjście z konsolidacji	0	0
Korekta z tytułu różnic kursowych z przeliczenia	0	0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości na koniec okresu	1 116	1 099
RAZEM	44 854	34 842

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) od jednostek powiązanych	13 310	14 524
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	13 310	14 524
- do 12 miesięcy	13 310	14 524
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- inne	0	0
b) należności od pozostałych jednostek	31 167	19 476
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	25 047	18 145
- do 12 miesięcy	25 047	18 145
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- z tytułu sprzedaży składników niefinansowego majątku trwałego	3 082	0
- z tytułu podatków, dotacji, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	2 190	855
- inne, zaliczki	848	476
Należności krótkoterminowe netto, razem	44 477	34 000
c) odpisy aktualizujące wartość należności	1 116	1 099
Należności krótkoterminowe brutto, razem	45 593	35 099

Na 31.12.2017 r. nie występują zabezpieczenia na należnościach.

ZMIANA STANU ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWYCH	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	1 099	1 017
a) zwiększenia (z tytułu)	134	182
- dokonane odpisy aktualizujące	134	182
- korekta z tytułu różnic kursowych z tytułu przeliczenia	0	0
b) zmniejszenia (z tytułu)	117	100
- odwrócenie odpisów aktualizujących	117	100
- inne	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności krótkoterminowych na koniec okresu	1 116	1 099

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) z tytułu dostaw i usług, w tym:	13 310	14 524
- od jednostek powiązanych	13 310	14 524
b) inne, w tym:	0	0
- od jednostek powiązanych	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych netto, razem	13 310	14 524
c) odpisy aktualizujące wartość należności od jednostek powiązanych	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych brutto, razem	13 310	14 524

NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE BRUTTO (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) w walucie polskiej	32 459	21 463
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	13 134	13 636
b1. jednostka/waluta GBP	35	14
tys. zł	163	71
b2. jednostka/waluta EUR	2 397	2 792
tys. zł	12 406	12 351
b3. jednostka/waluta USD	58	23
tys. zł	204	97
b4. jednostka/waluta HUF	26 808	78 497
tys. zł	361	1 117
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Należności krótkoterminowe, razem	45 593	35 099

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG (BRUTTO) - O POZOSTALYM OD DNIA BILANSOWEGO OKRESIE SPŁATY:	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) do 1 miesiąca	8 642	11 542
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 968	7 247
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	2 865	11 193
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	615	0
e) powyżej 1 roku	0	0
f) należności przeterminowane	16 465	3 786
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	42 555	33 768
g) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług	1 116	1 099
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	41 439	32 669

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE:	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) do 1 miesiąca	3 311	2 141
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	100	193
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	10 611	390
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	1 082	39
e) powyżej 1 roku	1 361	1 023
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	16 465	3 786
f) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	1 116	1 099
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	15 349	2 687

KRÓTKOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Ubezpieczenia majątkowe	78	32
Koszty emisji obligacji	40	167
Pozostałe (głównie faktury kosztowe dotyczące kolejnych okresów)	224	592
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	342	791

DLUGOTERMINOWE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Koszty emisji obligacji	0	40
Inne	35	11
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	35	51

NOTA NR 6

ZAPASY (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Materiały	7 435	6 542
Półprodukty i produkty w toku	3 421	2 697
Produkty gotowe	5 977	3 781
Towary	2 386	2 860
Zapasy, razem	19 219	15 880

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2017	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	8 452	-1 017	7 435
Półprodukty i produkty w toku	3 642	-221	3 421
Produkty gotowe	6 187	-210	5 977
Towary	2 523	-137	2 386
Zapasy, razem	20 804	-1 585	19 219

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA 31.12.2016	Wartość brutto zapasów	Odpis aktualizujący	Wartość netto zapasów
Materiały	7 401	-859	6 542
Półprodukty i produkty w toku	2 840	-143	2 697
Produkty gotowe	4 123	-342	3 781
Towary	2 987	-127	2 860
Zapasy, razem	17 351	-1 471	15 880

STAN ODPISÓW AKTUALIZUJĄCYCH WARTOŚĆ ZAPASÓW NA	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	1 471	1 093
Zwiększenia z tytułu	639	891
- utworzenie odpisu	639	891
- ostrożna wycena	0	0
Zmniejszenia z tytułu	525	513
- rozwiązanie odpisu	525	513
- odwrócenie ostrożnej wyceny z poprzedniego roku	0	0
- wyjście z konsolidacji	0	0
Różnice kursowe	0	0
Stan odpisów aktualizujących na koniec okresu	1 585	1 471

Na 31.12.2017 r. nie występują zabezpieczenia na zapasach.

NOTA NR 7

ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Środki pieniężne w banku i w kasie	6 049	964
Inne środki pieniężne	0	0
Lokaty krótkoterminowe	0	0
Weksle kontrahentów handlowych	0	0
Razem brutto	6 049	964
Odpisy aktualizujące wartość weksli kontrahentów handlowych	0	0
Razem netto, w tym:	6 049	964
-środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	0	0
-środki pieniężne w banku i w kasie, które nie są dostępne do użytku (na spłatę kredytu Zaliczka oraz ZFŚS)	0	0
Kwota niewykorzystanego limitu kredytowego w rachunku bankowym	2 171	2 253

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w rachunku przepływów pieniężnych są zgodne z wielkościami bilansowymi.

Nie wystąpiły transakcje niepieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, które byłyby wyłączone z działalności inwestycyjnej i finansowej.

Nie wystąpiły przepływy pieniężne netto dotyczące działalności zaniechanej.

NOTA NR 8

AKTYWA TRWAŁE SKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY (tys. zł)

Nie dotyczy.

NOTA NR 9

KAPITAŁ PODSTAWOWY (tys. zł)

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe		7 955 460	10 819	wpłata gotówki	1992-12-01	1997-01-01
B	uprzywilejowane	co do głosu 1:5	36 470	50	wpłata gotówki	1997-09-17	1997-09-17
B	zwykłe		1 463 530	1 990	wpłata gotówki	1997-09-17	1997-09-17
C	zwykłe		3 060 000	4 162	wpłata gotówki	1998-03-11	1997-01-01
D	zwykłe		3 621 590	4 925	wpłata gotówki	2004-09-22	2004-01-01
Liczba akcji razem			16 137 050				
Kapitał zakładowy, razem				22 143			
Wartość nominalna jednej akcji =1,36 zł							

NOTA NR 10

AKCJE WŁASNE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Akcje własne nabyte w celu umorzenia	-1 743	-4 682
Akcje własne nabyte w celu odsprzedaży lub innym celu związanym z realizacją Strategii Spółki	-254	-254
Akcje własne	-1 997	-4 936

ELZAB SA - AKCJE WŁASNE	rok	ilość akcji	cena zakupu	wartość akcji w cenie zakupu	% kapitału zakładowego	% głosów na WZA	wartość nominalna nabytych akcji	wartość nabytych akcji
<i>ELZAB SA - akcje własne nabyte w celu umorzenia</i>	2008	405 662	4,91	1 993	2,51%	2,49%	552	1 997

NOTA NR 11

KAPITAŁY REZERWOWE, ZAPASOWE I KAPITAŁY Z AKTUALIZACJI WYCENY (tys. zł)

Za okres od 01.01 do 31.12.2017

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	33 399	564	33 963
Saldo na początek okresu po korektach(po przekształceniu)	33 399	564	33 963
Zwiększenie z tytułu przeniesienia wyniku z ubiegłego roku jednostki dominującej	10 076	0	10 076
Przeniesienie na pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	5 377	0	5 377
Saldo na koniec okresu	48 852	564	49 416

Za okres od 01.01 do 31.12.2016

	Kapitał zapasowy utworzony z zysków	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	Razem
Saldo na początek okresu	24 550	549	25 099
Saldo na początek okresu po korektach(po przekształceniu)	24 550	549	25 099
Zwiększenie z tytułu przeniesienia wyniku z ubiegłego roku jednostki dominującej	8 849	0	8 849
Przeniesienie na pozostałe kapitały rezerwowe - akcje własne	0	0	0
Zwiększenie z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych	0	15	15
Saldo na koniec okresu	33 399	564	33 963

Kapitał tworzony z zysków może podlegać wypłacie w formie dywidendy.

ELZAB S.A. tworzy kapitał rezerwowy na skup akcji własnych.

NOTA NR 12

UDZIAŁY NIESPRAWUJĄCE KONTROLI (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Udziały niesprawujące kontroli na początek okresu	-179	63
Udział w zyskach/stratach w ciągu roku	-222	-242
Zabycie Spółki zależnej	0	0
Udziały niesprawujące kontroli na koniec okresu	-401	-179

NOTA NR 13

REZERWY (tys. zł)

Za okres od 01.01. do 31.12.2017

	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwy na odprawy emerytalno rentowe, niewykorzystane urlopy	Pozostałe świadczenia pracownicze (prem ie kwartalne i roczne)	Pozostałe rezerwy (w tym: rezerwa na fundusz promocyjno- reklamowy, inne)	Razem
Wartość na początek okresu, w tym:	2 463	1 104	1 250	2 019	6 836
-krótkoterminowe na początek okresu	2 463	406	1 250	2 019	6 138
-długoterminowe na początek okresu	0	698	0	0	698
Zwiększenia	1 747	38	3 965	2 589	8 339
-utworzone w okresie i zwiększenie istniejących	1 747	38	3 965	2 589	8 339
-nabyte w ramach połączeń jedn.gospodarczych	0	0	0	0	0
Zmniejszenia	2 736	239	3 772	3 955	10 702
-wykorzystane w ciągu roku	1 833	239	3 772	3 955	9 799
-rozwiązane ale niewykorzystane	903	0	0	0	903
Korekta z tytułu planowanego obniżenia wieku emerytalnego		0			
Wartość na koniec okresu w tym:	1 474	903	1 443	653	4 473
-krótkoterminowe na koniec okresu	1 474	351	1 443	653	3 921
-długoterminowe na koniec okresu	0	552	0	0	552

Główne pozycje rezerw są następujące:

A. Rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują:

- rezerwę na niewykorzystane urlopy pracownicze w wielkości przewidywanych wynagrodzeń pracowników za ten urlop,
- rezerwę na odprawy emerytalno- rentowe, obliczane metodą uprawnień jednostkowych.

Wartość rezerwy na dane świadczenie zależy jest od ilości powstałych jednostek uprawnień do świadczeń, pełnej ilości prognozowanego świadczenia, aktualnej podstawy wymiaru świadczenia, prognozowanego wzrostu minimalnego świadczenia, stopy dyskontowej oraz prawdopodobieństwa realizacji danego świadczenia. W obliczeniach pod uwagę brani są tylko bieżąco zatrudnieni pracownicy, którzy nie utracili uprawnień do świadczeń.

- rezerwa na premię Zarządu - jest uznaniowa, zależna od decyzji RN, tworzona jest w wysokości zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą.
- rezerwa na premię kwartalną za 2017 r. pracowników objętych programem Zarządzania Przez Cele.

Ostatnia wycena bieżącej wartości zobowiązań wynikających ze świadczeń dotyczących odpraw emerytalno-rentowych dokonana była na dzień 31.12.2017 r. przez Spółkę.

B. Rezerwa na naprawy gwarancyjne - okres gwarancji udzielanej przez ELZAB S.A. nie przekracza 12 miesięcy, co powoduje, że zmiana wartości pieniądza w czasie nie ma istotnego wpływu na szacunek rezerw. Wartość rezerwy oszacowana jest w kwocie wynikającej z różnicy pomiędzy kwotą opłaty za serwis gwarancyjny od wszystkich sprzedanych w 2017 r. urządzeń objętych serwisem i obciążen dotyczących urządzeń sprzedanych i zainstalowanych u klienta końcowego. W 2017 r. wyksięgowano rezerwy utworzone w 2016 r. w wysokości nierozliczonego serwisu gwarancyjnego.

C. Rezerwa na działania marketingowe - stanowi koszt promocji zorganizowanej w 2017 r., której realizacja nastąpi w 2018 r.

Nie toczą się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej znaczące postępowania.

NOTA NR 13

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2017	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Kredyt w rachunku bieżącym	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	20.05.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunków	10 000	10 000	9 309	9 309
Kredyt inwestycyjny	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	30.04.2018	Zastaw rejestrowy na wykrawarce marki PX1225 STRIPPIT INC. wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	1 320	1 320	110	110
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 486	7 486
Kredyt w rachunku bieżącym	mBank SA	PLN	WIBOR O/N+ MARŻA BANKU	05.07.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 034	5 034
pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	30.09.2019	hipoteka umowna KW GL1Z/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej	1 493	1 493	697	697
pożyczka	COMP S.A.	PLN	WIBOR 3M+marża	08.03.2018	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	4 000	4 000	4 016	4 016
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M +	26.09.2019	brak	150	634	150	634
Razem							31 447		27 286

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i pożyczek								stan na 31.12.2016	
Rodzaj kredytu/pożyczki	Nazwa banku/pożyczkodawca	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia	Kwota wg umowy	Kwota wg umowy w PLN	Zobowiązanie w walucie	Zobowiązanie w PLN
Kredyt w rachunku bieżącym	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	06.05.2017	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do rachunków	10 000	10 000	9 403	9 403
Kredyt inwestycyjny	ING BANK ŚLĄSKI SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	30.04.2018	Zastaw rejestrowy na wykrawarce marki PX1225 STRIPPIT INC. wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	1 320	1 320	352	352
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Millennium SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	28.02.2017	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową	8 000	8 000	7 305	7 305
Kredyt w rachunku bieżącym	BZ WBK SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	30.09.2017	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunków	6 000	6 000	5 675	5 675
Kredyt w rachunku bieżącym	mBank SA	PLN	WIBOR 1M+ MARŻA BANKU	04.07.2017	Weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, oświadczenie o poddaniu się egzekucji	6 000	6 000	5 364	5 364
pożyczka	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	PLN	stopa redyskonta weksli plus marża nie mniej niż 3,50%	30.09.2019	hipoteka umowna KW GL1Z/00010341/8 wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej	1 493	1 493	1 094	1 094
pożyczka	MONEA V Sp. z o.o.	EUR	EURIBOR 1M +	26.09.2019	brak	150	665	150	665
Razem							33 478		29 858

NOTA NR 14a

POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE (LEASING) * (tys. zł)

LEASING OPERACYJNY U KORZYSTAJĄCEGO	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
1. Wartość aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego	0	0
2. Przyszłe nieodwoływalne opłaty leasingowe w tym:	0	0
- do 1 roku	0	0
- od roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	0	0
3. Opłaty z tytułu subleasingu ujęte jako przychód w danym okresie	0	0

LEASING FINANSOWY U KORZYSTAJĄCEGO	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
1. Łączna kwota przyszłych opłat leasingowych na dzień bilansowy	2 488	2 964
2. Wartość bieżąca opłat leasingowych płatnych w każdym z poniższych okresów, w tym:	2 349	2 766
- do 1 roku	759	882
- powyżej roku	1 188	1 125
- powyżej 3 do 5 lat	402	759
- powyżej 5 lat	0	0
3. Kwota odsetek w roku bieżącym	87	65
4. Kwota odsetek do końca umów leasingu	139	198

*) Instrumenty finansowe wycenione po zamortyzowanym koszcie

Leasingiem objęte są środki transportu, urządzenia produkcyjne oraz sprzęt IT. Wartość netto tych środków trwałych na 31.12.2017 r. wynosi 2 344 tys. zł

Ważniejsze postanowienia umów leasingowych:

- W okresie obowiązywania umowy Finansujący jest uprawniony do dokonywania proporcjonalnych zmian wysokości wynagrodzenia z tytułu zmiany stawek podatków, opłat skarbowych lub innych podatków publicznych,
- O ile ELZAB S.A. nie rozwiąże wcześniej umowy oraz pod warunkiem wykonania zobowiązań wynikających z umowy Spółka ma prawo do nabycia pojazdów za cenę sprzedaży odpowiadającą założonej wartości końcowej,
- Umowy mogą zostać rozwiązane zarówno przez finansującego (z powodów określonych w umowie) jak i przez korzystającego (bez podania powodów). Rozwiązanie umów wiąże się z zapłatą przez korzystającego kwot należności określonych w umowie,
- Korzystający będzie niezwłocznie zawiadamiał Finansującego o wszelkich zdarzeniach i okolicznościach, które mogą mieć wpływ na jego zdolność wykonywania zobowiązań na podstawie niniejszej Umowy, w tym przez pogorszenie się jego sytuacji majątkowej.

NOTA NR 15

ZOBOWIĄZANIA I ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE (tys. zł)

	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek:	12 982	11 007
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	12 982	11 007
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych:	15 636	7 419
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	15 636	7 419
Przedpłaty:	0	0
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	0	0
Pozostałe zobowiązania:	4 705	1 557
- część długoterminowa	28	52
- część krótkoterminowa	4 677	1 505
Rozliczenia międzyokresowe bierne:	89	75
- część długoterminowa	0	0
- część krótkoterminowa	89	75
Rozliczenia międzyokresowe przychodów:	962	972
- część długoterminowa	573	491
- część krótkoterminowa	389	481
RAZEM	34 374	21 030

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) wobec jednostek powiązanych	15 636	7 419
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	15 636	7 419
- do 12 miesięcy	15 636	7 419
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- pozostałe	0	0
b) wobec pozostałych jednostek	17 659	12 512
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	12 982	11 007
- do 12 miesięcy	12 982	11 007
- powyżej 12 miesięcy	0	0
- z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń i innych świadczeń	4 615	1 499
- z tytułu wynagrodzeń	46	0
- inne:	16	6
Krótkoterminowe zobowiązania , razem	33 295	19 931

KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA BEZ ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH (STRUKTURA WALUTOWA)	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) w walucie polskiej	31 333	17 975
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	1 962	1 956
b1. jednostka/waluta EUR	137	219
tys. zł	572	968
b2. jednostka/waluta USD	375	220
tys. zł	1 306	918
b3. jednostka/waluta GBP	18	13
tys. zł	84	69
b3. jednostka/waluta HUF	-	60
tys. zł	-	1
pozostałe waluty w tys. zł	0	0
Krótkoterminowe zobowiązania, razem	33 295	19 931

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
a) bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	89	75
- krótkoterminowe (wg tytułów)	89	75
- koszty badania sprawozdania finansowego	89	75
b) rozliczenia międzyokresowe przychodów	962	972
- długoterminowe (wg tytułów)	573	491
- dotacja	573	491
- krótkoterminowe (wg tytułów)	389	481
- pozostałe	389	481
Rozliczenia międzyokresowe, razem	1 051	1 047

Kwota zobowiązań warunkowych:

- wg stanu na 31.12.2017 r.:
 - zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych (sprzęt IT) oraz samochodów. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła kwotę 2 819 tys. zł
 - zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING SA – limit kredytu wynosi 10 000 tys. zł
 - wg stanu na 31.12.2016 r.:
 - zabezpieczenie wekslowe umów leasingu operacyjnego (bilansowo leasing finansowy) zawartych z ING Lease (Polska) Sp. z o.o. w Warszawie na finansowanie zakupu urządzeń produkcyjnych i nieprodukcyjnych (sprzęt IT) oraz samochodów oraz z Millennium Leasing Sp. z o.o. na finansowanie zakupu samochodu. Łączna wartość przedmiotu leasingu stanowiła kwotę 3 245 tys. zł
 - zabezpieczenie wekslowe umowy kredytu w rachunku bieżącym Millennium S.A. – limit kredytu wynosi 8 000 tys. zł, mBank SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, BZ WBK SA – limit kredytu wynosi 6 000 tys. zł, ING SA – limit kredytu wynosi 10 000 tys. zł
 Kwota zobowiązań pozabilansowych (część kapitałowa netto) wg stanu na 31.12.2017 r. oraz na 31.12.2016 r. wynosiła 0 tys. zł.

Aktywa warunkowe:

Zabezpieczeniem pożyczki w wysokości 150 tys. euro udzielonej przez ELZAB S.A. osobie fizycznej jest zastaw rejestrowy na przysługujących tej osobie wszystkich udziałach MONEA V Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro, oraz poręczenie do 300 tys. euro udzielone przez spółkę MONEA V Sp. z o.o. osobie fizycznej, a także zastaw rejestrowy na udziałach stanowiących 33% kapitału zakładowego ELZAB HELLAS SPV Sp. o.o., jakie MONEA V Sp. z o.o. posiada w ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o. do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 300 tys. euro.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW (tys.)

NOTA NR 16

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA RZECZOWA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży wyrobów	75 461	68 204
Przychody ze sprzedaży usług	5 486	18 833
Przychody ze sprzedaży materiałów	1 636	1 170
Przychody ze sprzedaży towarów	13 235	12 118
Razem	95 818	100 325
- w tym: przychody od jednostek powiązanych	2 620	16 887

Grupa ELZAB nie posiadała klientów do których sprzedaż zrealizowana przekroczyła 10 %

PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW, TOWARÓW I MATERIAŁÓW (STRUKTURA TERYTORIALNA)	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży na terytorium RP	89 953	81 573
% udział w sprzedaży ogółem	93,9%	81,3%
Przychody ze sprzedaży na rynku zagranicznym	5 865	18 752
% udział w sprzedaży ogółem	6,1%	18,7%
Razem	95 818	100 325

Przychody i wyniki segmentów branżowych

Grupa ELZAB realizuje przychody ze sprzedaży w jednym segmencie branżowym urzędzeń elektronicznych, który obejmuje urządzenia fiskalne i niefiskalne, będące wyrobami własnej produkcji oraz towary zakupione w celu dalszej odsprzedaży. Przychody osiągane z pozostałej sprzedaży tj. ze sprzedaży materiałów stanowią uzupełnienie głównej oferty Grupy. Świadczone usługi w zakresie serwisu gwarancyjnego, pogwarancyjnego, szkoleniowe i instalacyjne są ściśle związane z ofertą handlową Grupy.

Ponieważ w odniesieniu do większości czynników określonych w definicji segmentu spełnione jest kryterium podobieństwa i obszary działalności Spółki nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze zgodnie z MSSF 8, nie zachodzi potrzeba wydzielenia segmentów branżowych i geograficznych różniących się poziomem ryzyka i zwrotu poniesionych nakładów. W związku z powyższym nie dokonuje się podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Asortyment oferowany do sprzedaży charakteryzuje się podobnym procesem produkcyjnym, zastosowanymi metodami dystrybucji i świadczenia usług oraz jest przeznaczony do określonego kręgu odbiorców. W tej sytuacji nie zachodzi potrzeba dokonywania podziału wartości bilansowych w zakresie aktywów i pasywów, ponieważ uczestniczą one w generowaniu wyniku finansowego w jednym segmencie branży elektronicznej. Obecnie sprzedaż prowadzona jest przez biura handlowe w Warszawie, Wrocławiu i w Suchym Lesie. Sprzedaż wspomagana jest przez regionalnych menadżerów sprzedaży obsługujących różne regiony kraju.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i marży brutto segmentu branżowego za okres 2017 r. oraz za okres porównywalny 2016 r. z wyszczególnieniem sprzętu elektronicznego własnej produkcji i usług oraz towarów i materiałów.

Dla celów zarządczych następuje raportowanie osiąganej marży brutto na poszczególnych asortymentach lub grupach asortymentowych w każdym podmiocie wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej ELZAB.

Nazwa podmiotu/ 2017	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	85,2%	15%	100%
- przychody	77 623	13 519	91 142
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	94,9%	5,1%	100%
- przychody	4 992	269	5 261
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	93	0	93
ELZAB HELLAS S.A.	1,4%	98,6%	100%
- przychody	22	1 519	1 541
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	84,5%	15,5%	100%
- przychody	80 947	14 871	95 818
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2017 r.	29 127	2 163	31 290

Nazwa podmiotu/ 2016	Sprzęt elektroniczny własnej produkcji oraz usługi łącznie z usługami serwisowymi	Towary (sprzęt elektroniczny) oraz materiały i akcesoria	RAZEM PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY
ELZAB S.A.	87,0%	13%	100%
- przychody	86 470	12 974	99 444
ELZAB SOFT Sp. z o.o.	91,7%	8,3%	100%
- przychody	1 577	142	1 719
ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	100,0%	0,0%	100%
- przychody	42	0	42
ELZAB HELLAS S.A.	3,7%	96,3%	100%
- przychody	19	489	508
WARTOŚĆ PRZYCHODÓW do zewnętrznych klientów	86,8%	13,2%	100%
- przychody	87 037	13 288	100 325
Marża brutto na sprzedaży osiągnięta w 2016 r.	32 723	1 810	34 533

NOTA NR 17

KOSZTY RODZAJOWE I W UKŁADZIE KALKULACYJNYM (tys. zł)

RODZAJ PONIESIONYCH KOSZTÓW	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Amortyzacja środków trwałych	2 564	2 528
Amortyzacja wartości niematerialnych	1 924	1 902
Koszty świadczeń pracowniczych	23 923	21 043
Zużycie materiałów i energii	32 639	27 732
Koszty usług obcych	20 439	20 352
Koszty podatków i opłat	1 300	1 277
Pozostałe koszty (w tym: wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej)	492	440
Zmiana stanu produktów, produkcji w toku oraz koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	-7 303	862
Razem	75 978	76 136

KOSZTY W UKŁADZIE KALKULACYJNYM	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Koszty sprzedaży	11 032	9 140
Koszty ogólnego zarządu	13 225	12 926
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	51 721	54 070
Razem	75 978	76 136
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	12 393	11 064
Wynik aktualizacji zapasów wyrobów	46	264
Wynik aktualizacji zapasów towarów i materiałów	368	394
Wynik aktualizacji należności	147	85
Razem koszt własny sprzedaży	88 932	87 943

KOSZTY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Koszty wynagrodzeń	19 957	17 414
Koszty ubezpieczeń społecznych	3 453	2 850
Koszty świadczeń wynikających z przepisów BHP	229	183
Koszty z tytułu szkoleń pracowników i podnoszenia kwalifikacji	112	90
Koszty świadczeń emerytalnych i rentowych	3	11
Inne świadczenia na rzecz pracowników	397	353
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-228	142
Razem	23 923	21 043

NOTA NR 18

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY (tys. zł)**POZOSTAŁE PRZYCHODY**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Przychody z dzierżaw majątku trwałego	703	986
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3 951	55
Pozostałe (w tym m.in: zasądzone koszty procesowe i postępowania sądowego, odszkodowania i rekompensaty, zwrot spłaconych wierzytelności, przychody z kar umownych)	66	115
RAZEM	4 720	1 156
w tym: przychody niepieniężne z tytułu wymiany towarów lub usług	0	0

POZOSTAŁE KOSZTY

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Koszty zamiejscowej pracy rozwojowej	172	0
Koszty egzekucyjne, sądowe i procesowe	9	20
Koszty dzierżawionych powierzchni	263	366
Pozostałe (w tym: darowizna, koszty zdarzeń losowych)	177	111
RAZEM	621	497

NOTA NR 19

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE (tys. zł)**PRZYCHODY FINANSOWE**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	532	575
Odwroćenie odpisów aktualizujących odsetki od należności	48	34
Zyski z tytułu różnic kursowych	0	52
Zysk na sprzedaży jednostek podporządkowanych *)	0	44
Pozostałe (zarachowane prowizje, naliczone odsetki od obligacji i pożyczek, nieterminowych zapłat)	41	27
RAZEM	621	732

***) ZYSK NA SPRZEDAŻY JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Wartość sprzedanych udziałów	0	2
Cena sprzedaży udziałów	0	46
Wynik na sprzedaży udziałów ELZAB HELLAS SPV Sp. z o.o.	0	44

KOSZTY FINANSOWE

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Koszty odsetek, w tym dotyczące:	1 771	1 682
- kredytów bankowych	728	656
- pożyczek	52	46
- umów leasingu finansowego	87	65
- emisja obligacji wypłacone	899	900
- pozostałych odsetek	5	15
Naliczone odsetki od wyemitowanych obligacji	0	0
Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego (prowinzje)	68	84
Straty z tytułu różnic kursowych	720	0
Wycena zawartych transakcji forward	9	0
Odpisy aktualizujące odsetki od należności głównych	61	40
Koszt sprzedanych akcji własnych	75	0
RAZEM	2 704	1 806

NOTA NR 20

PODATEK DOCHODOWY (tys. zł)

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	4 208	11 011
Zysk/strata przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
	4 118	1 639
Różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym, w tym:		
a/ wyłączenia przychodów nie podlegających opodatkowaniu	-4 338	-1 018
b/ doliczenie kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodu	9 686	3 019
c/ odliczenie darowizny	0	0
d/ ulga na innowacje	-1 153	-362
e/ odliczenie straty z lat poprzednich	-77	0
f/ wyłączenie z podstawy opodatkowania straty brutto	0	0
Podstawa opodatkowania	8 326	12 650
Obciążenie podatkowe według zastosowanej stawki podatkowej	1 582	2 472
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	1 582	2 472

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Zmniejszenie z tytułu utworzenia aktywów i rozwiązania rezerw na przejściowe różnice	-2 017	-1 967
Zwiększenie z tytułu odpisania aktywów i utworzenia rezerw na przejściowe różnice	2 896	2 125
Podatek dochodowy odroczony, razem	879	158

GŁÓWNE SKŁADNIKI OBCIĄŻENIA/UZNANIA PODATKOWEGO W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	1 582	2 472
- bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	1 582	2 472
Odroczony podatek dochodowy	879	158
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące powstania i odwracania się różnic przejściowych	879	158
	0	0
- obciążenie/uznanie z tytułu podatku odroczonego dotyczące zmian stawek podatkowych		
Obciążenie/uznanie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat, w tym:	2 461	2 630
- przypisane działalności kontynuowanej	2 461	2 630
- przypisane działalności zaniechanej	0	0

NOTA NR 21

DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA (tys. zł)

W 2017 r. Grupa ELZAB nie zaniechała żadnej działalności i nie planuje zaniechać żadnej działalności w roku kolejnym.

NOTA NR 22

ZYSK NA AKCJĘ**DANE DOTYCZĄCE WYNIKU FINANSOWEGO ORAZ AKCJI, KTÓRE POSŁUŻYŁY DO WYLICZENIA PODSTAWOWEGO I ROZWODNIONEGO ZYSKU NA JEDNĄ AKCJĘ**

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Zysk/strata netto z działalności kontynuowanej	1 969	8 615
Zysk/strata na działalności zaniechanej	0	0
Zysk/strata netto	1 969	8 615
Liczba wszystkich akcji	16 137 050	16 137 050
Liczba akcji własnych	405 662	1 173 755
Liczba akcji skorygowana o akcje własne	15 731 388	14 963 295

Spółka nie posiada żadnych instrumentów powodujących rozwodnienie kapitału zakładowego.

Podstawowy zysk na akcję wylicza się jako iloraz zysku/straty netto przypadającej na akcjonariuszy Spółki oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku, z wyłączeniem akcji zwykłych nabytych przez Spółkę i wykazywanych jako akcje własne

Wyliczenie zysku/straty na akcję znajduje się pod Sprawozdaniem z Całkowitych Dochodów

NOTA NR 23

TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

Szczegółowe informacje o transakcjach między Grupą a pozostałymi stronami powiązanymi przedstawiono poniżej.

W 2017 r. i w 2016 r. wystąpiły następujące transakcje z podmiotami powiązanymi:

Transakcje handlowe

	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
Sprzedaż Grupy ELZAB do		
COMP S.A.	717	520
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	200	2 520
JNJ Limited	0	10 907
MICRA METRIPOND KFT (od września 2015)	1 603	2 814
ENIGMA SYSTEMY OCHRONY INFORMACJI Sp. z o.o.	3	115
INSOFT Sp. z o.o.	0	4
PAYTEL S.A.	71	16
CLOU Sp. z o.o.	30	
razem	2 624	16 896

W powyższej notcie wykazane zostały również przychody z dzierżaw od podmiotów powiązanych, które wykazywane są w pozostałych przychodach operacyjnych. Nie wystąpiły transakcje sprzedaży, które odbiegałyby od warunków powszechnie stosowanych dla umów sprzedaży.

Transakcje handlowe

Zakupy Grupy ELZAB od	Za okres od 01.01 do 31.12.2017	Za okres od 01.01 do 31.12.2016
COMP S.A.	9 967	8 792
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	786	786
INSOFT Sp. z o.o.	81	93
PAYTEL S.A.	9	10
MICRA METRIPOND KFT	2	3
CLOU Sp. z o.o.	934	0
razem	11 779	9 684

Należności

Stan należności brutto Grupy ELZAB od	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP S.A.	101	161
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	2 517	2 297
JNJ Limited	10 323	10 949
MICRA METRIPOND KFT	360	1 117
ENIGMA SYSTEMY OCHRONY INFORMACJI Sp. z o.o.	0	0
PAYTEL S.A.	9	0
Stan należności brutto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	13 310	14 524
Odpisy aktualizujące należności	0	0
Stan należności netto Grupy ELZAB od podmiotów powiązanych	13 310	14 524

Stan należności z tytułu objętych obligacji, z naliczonymi odsetkami	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	16 119	15 707
razem	16 119	15 707

Zobowiązania

Stan zobowiązań Grupy ELZAB wobec	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP S.A.	15 305	7 242
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o.	0	91
CLOU Sp. z o.o.	308	51
INSOFT Sp. z o.o.	23	32
PAYTEL S.A.	0	2
MICRA METRIPOND KFT	0	1
razem	15 636	7 419

Zobowiązania Grupy ELZAB wobec jednostek powiązanych z tytułu zaciągniętych pożyczek	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP S.A.	4 016	0
razem	4 016	0

Pozostałe przychody	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP CENTRUM INNOWACJI Sp. z o.o. odsetki od pożyczek i obligacji	482	530
razem	482	530

Pozostałe koszty	Na dzień 31.12.2017	Na dzień 31.12.2016
COMP S.A. naliczone odsetki od pożyczki	16	0
razem	16	0

NOTA NR 24

ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

W dniu 22.01.2018 Spółka zawarła z bankiem ALIOR Bank S.A. z siedzibą w (02-232) Warszawie pod adresem Łopuszańska 38D, umowę o kredyty do wysokości 20 mln zł w następującym podziale:

kredyt na dowolny cel gospodarczy na wysokości 12,8 mln zł na okres 60 miesięcy, który zabezpieczony jest hipoteką na nieruchomości w Zabrzu,

kredyt nieodnawialny na finansowanie bieżącej działalności na wysokości 7,2 mln zł na okres 36 miesięcy, który zabezpieczony zostanie hipoteką na nieruchomości w Zabrzu a także Sądowym Zastawem rejestrowym na zapasach (towary, wyr. gotowe, kasy fiskalne, drukarki, wagi, skanery, czytniki) zlokalizowanych w Zabrzu ul. Kruczkowskiego 39, o wartości minimum 6.150.000,00 zł oraz cesją rozproszoną należności z powiadomieniem o wartości 2.350.000,00 zł. Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Powyższy limit przeznaczony został na wykup obligacji.

W dniu Spółka zawarła aneks do umowy o kredyt w Banku Millennium w sprawie odnowienia umowy kredytowej na kwotę 8.000.000,00 zł zawartej w dniu 29.12.2015 r. na okres do dnia 28.02.2019 r. Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Powyższy limit przeznaczony został na finansowanie bieżącej działalności.

W dniu 07.02.2018 r. Spółka zawarła umowę współpracy z firmą G24 S.A. z siedzibą w Piasecznie. Przedmiotem umowy jest opracowanie oprogramowania oraz nabycia majątkowych praw autorskich do repozytoriów pamięci podręcznej wbudowanego oprogramowania urządzeń rejestrujących na rynek Kenii i Zambii za łączną wartość 3,8 mln zł netto. Warunki finansowe niniejszej umowy nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu.

W dniach 08.02.2018 r., 12.02.2018 r. oraz 15.02.2018 r., Spółka zawarła transakcje nabycia w celu umorzenia łącznie 25.000 (dwadzieścia pięć tysięcy) zwykłych, niezabezpieczonych, obligacji na okaziciela, serii oznaczonej jako A/2015, wyemitowanych przez Spółkę w 2015 roku w ramach programu emisji obligacji ograniczonego do kwoty 50 mln zł, zarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. pod numerem ISIN PLELZAB00069 i notowanych w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. Łączna wartość nominalna nabytych przez Spółkę obligacji własnych wynosi 25 mln zł, a średnia jednostkowa cena nabycia jednej obligacji wynosiła około 1 013,23 zł. Transakcje nabycia obligacji przeprowadzone zostały poza Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. na podstawie zlecenia udzielonego mBank S.A. z siedzibą w Warszawie oraz ich odsprzedaży na rzecz Spółki. Transakcja została dokonywana w celu restrukturyzacji zadłużenia Spółki.

W dniu 16 marca 2018 r. ELZAB S.A. zawarł z ING Commercial Finance Polska S.A. umowę świadczenia usług faktoringu, w ramach której Faktor nabywa, ewidencjonuje, inkasuje i rozlicza wierzytelności dotyczące sprzedaży towarów i usług przysługujących ELZAB S.A. do wysokości 2 mln zł w okresie od 16 marca 2018 r. do 15 marca 2019 r.

W dniu 27.03.2018 r. Spółka zaciągnęła pożyczkę na kwotę 2 mln zł od Spółki Multis Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie (02-757) przy ul. Pory 78. Warunki finansowe niniejszej pożyczki nie odbiegają od powszechnie stosowanych w umowach tego typu. Zabezpieczeniem pożyczki jest zastaw rejestrowy na akcjach własnych Spółki (w ilości 405.662) oraz poddanie się egzekucji zgodnie z art. 777 kpc.

NOTA NR 25

PODSTAWOWE RYZYKA I ZAGROŻENIA W DZIAŁALNOŚCI GRUPY ELZAB

Celem strategicznym Grupy ELZAB jest wzrost wartości Grupy dla akcjonariuszy, realizowany poprzez wzrost wyników finansowych, czego podstawowym elementem jest wzrost sprzedaży w kraju i na rynkach zagranicznych. Istnieje ryzyko wystąpienia czynników niezależnych, które wpłyną na efekty realizacji tej strategii, w szczególności: spadek popytu na wyroby, perturbacje w zobywaniu rynków zagranicznych, intensyfikacja konkurencji na rynkach, gdzie Grupa ELZAB operuje lub zamierza operować, osłabienie koniunktury w gospodarce.

W 2017 r. Grupa ELZAB działała na konkurencyjnym rynku. Źródłem konkurencji są lokalni producenci oraz importeryzy urzędów z zagranicy. Konkurencja na rynku wymusza konieczność podejmowania działań promocyjno-marketingowych, które obniżają uzyskiwaną marżę, co może być zauważalne w osiągniętych przez Grupę wynikach.

W ELZAB S.A. głównymi dostawcami materiałów, podzespołów do produkcji kas fiskalnych oraz towarów i materiałów handlowych są dostawcy krajowi w 84% i dostawcy zagraniczni w 16%.

Czterech największych dostawców spośród firm krajowych stanowi łącznie 64% dostaw ogółem.

Jeden dostawca spośród firm zagranicznych przekracza 5 % dostaw ogółem (5,3%).

Specyfiką rynku fiskalnego w Polsce jest jego sezonowość. W zakresie podstawowych produktów ELZAB S.A. jakimi są urządzenia fiskalne sezonowość jest związana z wejściem w życie rozporządzeń Ministra Finansów nakładających obowiązek instalacji urządzeń fiskalnych na nowe grupy podatników.

Pod koniec 2014 r. w związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4.11.2014 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących zobowiązującego najpóźniej od 1.03.2015 r. do rejestrowania sprzedaży przy pomocy kas fiskalnych określonych grup podatników, zwolnionych wcześniej z tego obowiązku, niezależnie od obrotu, nastąpił wzrost sprzedaży kas młodych na rynek polski. Poprzednie decyzje wynikające z Rozporządzeń, które stymulowały popyt to: - w 2013 r. - Rozporządzenie Ministra Finansów z 29 listopada 2012 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących. W I kwartale 2013 r. obowiązkiem rejestracji sprzedaży za pomocą urządzenia fiskalnego zostali objęci podatnicy, którzy w 2012 r. zrealizowali obroty na rzecz osób fizycznych o wartości wyższej niż 20 tys. zł (do tamtej pory było 40 tys. zł). Obowiązkiem rejestracji sprzedaży zostały objęte również m.in. szkoły nauki jazdy; - w 2011 r., kiedy obowiązkiem rejestrowania obrotów, od dnia 1 maja 2011 r., objęto nowe, istotne grupy podatników - lekarzy i prawników.

Od 2019 r. obowiązywać ma w Polsce nowa organizacja rejestracji sprzedaży na kasach fiskalnych. Zgodnie z projektem rozporządzenia Ministra Rozwoju zostanie wdrożona fiskalizacja online, oznaczająca, że każda kasa fiskalna będzie wyposażona w interfejs komunikacyjny umożliwiający przekazywanie na bieżąco danych o transakcjach do serwerów Centralnego Repozytorium Danych Ministerstwa Finansów. Wdrożenie koncepcji będzie wymagało stopniowej/etapowej wymiany wszystkich pracujących obecnie kas fiskalnych (liczbę kas szacuje się na 1,6-2 mln sztuk) na nowe modele, wyposażone w funkcje spełniające wymogi techniczne nowego rozporządzenia. Przewiduje się przy tym obowiązek współpracy każdego urządzenia fiskalnego z terminalem płatniczym, co ma wspierać ideę płatności elektronicznych i ograniczać obrót gotówkowy. Docelowo zmiany mają uszczelnić system fiskalny i systematycznie eliminować źródła powstawania szarej strefy.

Zjawisko sezonowości sprzedaży nie jest istotne w przypadku rynku odtworzeniowego.

Nie bez znaczenia na sytuację finansową ELZAB S.A. będzie miała sytuacja gospodarcza kraju.

Wielkość przychodów ze sprzedaży Spółki jest uzależniona od faktu, w jakim stopniu sytuacja gospodarcza w kraju wpłynie na aktywność klientów ELZAB S.A.

Ryzyka finansowe

Działalność prowadzona przez Grupę ELZAB narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego.

Zarządzanie ryzykiem ma na celu minimalizować potencjalne niekorzystne wpływy tych ryzyk na wynik finansowy Grupy.

Do czynników ryzyka finansowego, na które w mniejszym lub większym stopniu jest narażona działalność Grupy ELZAB należą:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe, na które składają się: ryzyko cenowe, ryzyko zmiany stopy procentowej oraz ryzyko zmiany kursu walut.

Głównymi instrumentami finansowym, z których korzysta Grupa ELZAB są kredyty bankowe (krótko- i długoterminowe) oraz zobowiązania z tytułu dostaw i usług.

Ryzyko rynkowe

Spółki Grupy ELZAB nie są narażone na istotne ryzyko z tytułu udziału w obrocie papierami wartościowymi na aktywnym rynku.

Grupa ELZAB posiada również aktywa finansowe, na które składają się głównie należności z tytułu dostaw oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Kategorie i klasy instrumentów finansowych przedstawiają poniższe tabele:**AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE W PODZIALE NA KATEGORIE (WEDŁUG MSR 39)**

	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone i należności własne	45 988	34 404
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	6 049	964
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wykazane wg kosztu zamortyzowanego	0	15 707

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	62 930	52 555
--	--------	--------

Wartość godziwa powyższych aktywów i zobowiązań nie odbiega od ich wartości bilansowej.

Pożyczki udzielone i należności własne nie zawierają: należności podatkowych, zaliczek na dostawy, rozliczeń międzyokresowych czynnych.

Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu nie zawierają: zobowiązań podatkowych, otrzymanych zaliczek na dostawy.

Mając na uwadze charakter i specyficzne cechy przedstawionych powyżej kategorii instrumentów finansowych, w ramach poszczególnych grup wyróżnia się następujące **klasy instrumentów**:

POŻYCZKI UDZIEŁONE I NALEŻNOŚCI WŁASNE	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Należności od jednostek powiązanych (Nota 5)	13 310	14 524
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- handlowe	24 837	16 830
Należności od pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 5)- pozostałe	3 038	1 331
Udzielone pożyczki (Nota 5)	1 721	1 719
Razem	42 906	34 404

Wpływ danej kategorii na wynik okresu:

zmiana odpisu na należności oraz spisane należności odniesione w wynik okresu	147	85
zmiana odpisu na pożyczki odniesiona w wynik okresu	0	0
odsetki naliczone od pożyczki udzielonej, odniesione w wynik okresu	56	110
przychody z tytułu odsetek od należności	60	22

ZOBOWIĄZANIA WYCENIANE WG ZAMORTYZOWANEGO KOSZTU	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek (Nota 14)	27 286	29 858
Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji	25 237	25 430
Zobowiązania handlowe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	15 636	7 419
Zobowiązania pozostałe wobec jednostek powiązanych (Nota 15)	0	0
Zobowiązania handlowe wobec pozostałych jednostek krótkoter. (Nota 15)	12 982	11 007
Zobowiązania inne wobec pozostałych jednostek krótkoterminowe (Nota 15)	4 677	1 505
Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego (Nota 14a)	2 349	2 766
Razem	88 167	77 985

Wpływ danej kategorii na wynik okresu:

odsetki od kredytu i pożyczek odniesione w wynik okresu	780	702
odsetki od wyemitowanych obligacji, odniesione w wynik okresu	899	900
odsetki od leasingu, odniesione w wynik okresu	87	65

Ryzyko kredytowe

Poniżej tabela przedstawia maksymalne ryzyko kredytowe, na które narażona jest Grupa ELZAB.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2016
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	51 718	56 412
Udziały w pozostałych jednostkach	207	206
Należności	42 287	33 145
Pożyczka	1 721	1 719
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, bez lokat i środków pieniężnych w kasie	5 921	815
Inne instrumenty finansowe - lokaty i obligacje, weksle	16 119	15 707
Razem	117 973	108 004

Udziały w jednostkach zależnych

Spółka zależna, w ramach sprawowanej przez ELZAB S.A. kontroli, zobowiązana jest do comiesięcznej prezentacji swoich wyników finansowych oraz do przeprowadzania analizy odchylenia pomiędzy planowanymi a osiągniętymi wynikami. ELZAB S.A. na bieżąco ocenia sytuację finansową i podstawowe wskaźniki podmiotu zależnego.

Należności

ELZAB S.A. wobec swoich kontrahentów stosuje zasady polityki kredytowej polegającej na przydzieleniu każdemu klientowi odpowiedniego limitu kredytu kupieckiego uzależnionego od wysokości rocznych zakupów brutto, terminowości spłat należności oraz sytuacji finansowej odbiorcy. W roku 2013 zostały zmieniane terminy płatności, które liczone są od daty wystawienia faktury (30, 60 lub terminy pośrednie np. 45 dni). W sporadycznych sytuacjach przyznawany jest termin płatności 90 dni, liczony od daty wystawienia faktury. Stan należności jest monitorowany na bieżąco. ELZAB S.A. konsekwentnie traktuje odbiorców nieregulujących płatności w terminie.

W przypadku nie wywiązywania się z ustalonych warunków płatności przy realizacji kolejnych zamówień następuje zmiana warunków na przedpłatę, płatność gotówką lub blokada dostaw do klienta.

Konsekwentne stosowanie powyższych procedur zwiększa gwarancję zawierania transakcji z wiarygodnymi kontrahentami.

Dodatkowo, w ramach prowadzonej polityki kredytowej, ELZAB S.A. korzysta z wywiadowni gospodarczych w celu weryfikacji nowych klientów, którym ma zostać przydzielony odroczony termin płatności.

ELZAB SOFT Sp. z o.o. dla normalnego toku sprzedaży stosuje dla swoich odbiorców 14 i 30 dniowe terminy płatności od daty wystawienia faktury.

ELZAB HELLAS SA stosuje dla swoich odbiorców następujące warunki: sprzedaż za gotówkę lub od 30 do 120 dni od daty wystawienia faktury.

Koncentracja należności

W Grupie Kapitałowej ELZAB nie występuje znaczna koncentracja należności. W związku z tym Grupa jest w niewielkim stopniu narażona na utratę płynności.

Wiekowanie należności oraz należności w podziale wg terminów płatności obrazują noty objaśniające do bilansu.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Polityka Spółki zakłada bieżące bilansowanie wpływów i wydatków pieniężnych w celu generowania, w skali każdego miesiąca, nadwyżki środków pieniężnych z działalności operacyjnej. Ubytek gotówki jest dopuszczalny. W ostatnich latach. Spółka finansowała się kredytem w rachunku bieżącym. Ponadto, Spółka dokonuje codziennie analizy wpływów i wydatków w stosunku do prognozy ustalonej na dany miesiąc. Elzab S.A. ma możliwość korzystania z kredytu w rachunku bankowym do kwoty 24 000 tys. zł (od listopada 2017 r.). W 2015 r. Spółka wyemitowała 3-letnie obligacje o wartości nominalnej 25 000 tys. zł. obligacje zostały wykupione w 2018 r.

Ryzyko płynności

Grupa jest narażona na ryzyko utraty płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w wyznaczonych terminach. Ryzyko płynności wynika z niedopasowania kwot i terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów.

W opinii Zarządu spółki ryzyko występuje z uwagi na następujące czynniki:

- możliwość wystąpienia opóźnień płatniczych (z perspektywy należności jak i zobowiązań);
- możliwość zmian w harmonogramie fiskalizacji grup podatkowych;
- możliwość utrudnionego dostępu do finansowania zewnętrznego;
- możliwość polamania kowenantów bankowych w posiadanych umowach kredytowych;

W opinii Zarządu, Grupa w sposób adekwatny monitoruje występowanie powyższych czynników, co pozwala na odpowiednie zminimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Spółkę. Spółka jest w stałym kontakcie zarówno ze swoimi kontrahentami, jak i z instytucjami finansowymi zapewniającymi finansowanie. Spółka stale monitoruje przebieg procesów legislacyjnych nad fiskalizacją i obecnie nie znajduje przesłanek mogących świadczyć o możliwej zmianie harmonogramu tej fiskalizacji. Prowadzona jest także bieżąca analiza zapotrzebowania na środki pieniężne oraz źródeł jego pokrycia.

Kredyty zaciągnięte przez Spółkę po dniu bilansowym, w Alior Bank S.A. posiadają określone kowenanty takie jak wskaźnik stopy zysku netto, wskaźnik DCRS (liczony jako obsługa długu bieżącego /EBITDA) oraz wskaźnik kapitalizacji (liczony jako stosunek kapitałów własnych do sumy bilansowej). Spółka monitoruje powyższe wskaźniki w cyklach kwartalnych i jest w stałym kontakcie z bankiem w zakresie analizy ich wartości w odniesieniu do wartości referencyjnych. Spółka wskazuje na możliwość braku spełnienia powyższych wskaźników w trakcie trwania umowy jednak Spółka nie widzi istotnego zagrożenia wypowiedzenia umów kredytowych przez bank.

Poniższe zestawienia przedstawiają analizę wymagalności zobowiązań finansowych wg pozostałego okresu do upływu umownego terminu zapadalności od dnia bilansowego.

2017-12-31	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe	83 481	80 958	2 121	402	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 349	759	1 188	402	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki	27 286	26 353	933		
Zobowiązania z tytułu objęcia udziałów w INKUBATOR B+R Sp. z o.o.	1	1			
Zobowiązania z tytułu obligacji	25 227	25 227	-	-	
Zobowiązania z tytułu dostaw	28 618	28 618			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne	0				

2016-12-31	Wartość bieżąca	Do 1 roku	Od 1 do 3 lat	Od 3 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Zobowiązania finansowe	76 480	48 149	27 572	759	0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	2 766	882	1 125	759	
Kredyty bankowe, w tym w rachunku bieżącym, pożyczki	29 858	28 411	1 447	-	
Zobowiązania z tytułu podwyższenia kapitału w CLOU Sp. z o.o.	204	204			
Zobowiązania z tytułu obligacji	25 226	226	25 000	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw	18 426	18 426			
Zobowiązania finansowe - instrumenty pochodne	0				

Ostateczną odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem płynności ponosi zarząd, który opracował odpowiedni system służący do zarządzania krótko-, średnio- i długoterminowymi wymogami dotyczącymi finansowania i zarządzania płynnością. Wg oceny Spółki stan środków pieniężnych, środki dostępne w ramach linii kredytowej oraz prognoza w zakresie generowania gotówki z działalności operacyjnej będą wystarczające do obsługi zobowiązań, w tym także kredytów łącznie z odsetkami i prowizjami bankowymi.

Nota nr 13 podaje szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania linii kredytowych, którymi Grupa dysponuje jako narzędziami redukcji ryzyka płynności

W związku z powyższym w ocenie Zarządu Spółki, nie występuje zagrożenie dla stabilnego prowadzenia bieżącej działalności Spółki.

Ryzyko stopy procentowej

Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej w związku z częściowym finansowaniem swojej działalności kredytami bankowymi, wyemitowanymi obligacjami oraz leasingiem. Poniższa tabela obrazuje profil podatności Grupy ELZAB na ryzyko zmiany stóp procentowych oraz ich wpływ na wynik finansowy przy założeniu, że stopy % ulegną zmianie o 1%.

Instrumenty o zmiennej stopie procentowej	2017-12-31	2016-12-31
Kredyty bankowe	27 286	29 858
Obligacje	25 227	24 796
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 349	2 766
Wpływ zmiany stóp procentowych na wynik finansowy		
zwiększenie o 1%	-549	-574
zmniejszenie o 1%	549	574

Ryzyko kursowe

Grupa ELZAB narażona jest na ryzyko kursowe, ponieważ część transakcji sprzedaży i zakupu zawieranych jest w walutach obcych. Biorąc pod uwagę niski procent udziału sprzedaży w walutach obcych do sprzedaży ogółem, ryzyko to jest niewielkie. Ryzyko walutowe jest większe w przypadku dostaw zagranicznych oraz krajowych, kupowanych przez pośredników ale pochodzących z zagranicy, gdzie ceny krajowe ustalane są w odniesieniu do cen walutowych.

W 2017 r. podmioty Grupy ELZAB dokonywały zabezpieczenia ryzyka kursowego poprzez zawieranie transakcji terminowych forward. Na 31.12.2017 r. wystąpiły następujące otwarte transakcje terminowe forward.

data zawarcia transakcji	waluta	ilość	kurs realizacji	termin realizacji	wycena na dz.bilansowy	przyszłe wydatki/wpływy
21-11-2017	PLN/USD	25	3,6097	05-01-2018	88	91
28-11-2017	PLN/USD	6	3,5397	10-01-2018	22	22
07-12-2017	PLN/USD	21	3,5718	17-01-2018	75	76
12-10-2017	HUF/PLN	585	1,3835	12-01-2018	8	8
16-11-2017	HUF/PLN	11 227	1,3565	10-01-2018	154	152
16-11-2017	HUF/PLN	1 362	1,3590	21-02-2018	19	19
22-11-2017	HUF/PLN	9 903	1,3440	10-01-2018	133	133
22-11-2017	HUF/PLN	275	1,3460	20-02-2018	4	4
07-12-2017	HUF/PLN	1 642	1,3400	09-03-2018	22	22
15-12-2017	PLN/USD	21	3,5726	17-01-2018	73	75
15-12-2017	PLN/USD	27	3,5723	26-01-2018	93	96
20-12-2017	PLN/USD	17	3,5460	01-02-2018	60	61
Kurs HUF: dotyczy ceny za 100 HUF					razem	750
						759

Poniższe zestawienia przedstawiają profil podatności na ryzyko zmiany kursów walutowych w podziale wg walut (w tys.):

2017-12-31	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017	13 134	12 406	204	361	163
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	657	620	10	18	8
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 313	1 241	20	36	16
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-657	-620	-10	-18	-8
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 313	-1 241	-20	-36	-16

2017-12-31	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017	1 962	137	375	0	18
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2017)	0	572	1 306	0	84
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	-98	-29	-65	0	-4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	-196	-57	-131	0	-8
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	98	29	65	0	4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	196	57	131	0	8

Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie HUF	W walucie GBP
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	559	592	-55	18	4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 117	1 183	-110	36	8
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-559	-592	55	-18	-4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 117	-1 183	110	-36	-8

2016-12-31	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Należności z tytułu dostaw i usług i inne należności w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2016	13 636	12 351	97	1 117	71
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	682	618	5	56	4
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 364	1 235	10	112	7
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-682	-618	-5	-56	-4
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 364	-1 235	-10	-112	-7

2016-12-31	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe w walucie po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2016	1 956	219	220	60	13
Zobowiązania z tytułu pożyczki w walucie (bez odsetek po przeliczeniu na PLN wg. stanu na 31.12.2016)	0	968	918	1	69
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	-98	-48	-46	0	-3
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	-196	-97	-92	0	-7
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	98	48	46	0	3
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	196	97	92	0	7

Ekspozycja bilansowa Grupy ELZAB na ryzyko kursowe	Razem	W walucie EUR	W walucie USD	W walucie GBP	Pozostałe waluty
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 5%	584	569	-41	56	0
skutek w tys. zł, gdy wzrost kursu o 10%	1 168	1 138	-82	112	0
zmiana kursu waluty, wpływ na wynik finansowy per saldo					
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 5%	-584	-569	41	-56	0
skutek w tys. zł, gdy spadek kursu o 10%	-1 168	-1 138	82	-112	0

W 2017 r. w związku z realizacją sprzedaży i zakupów w walutach obcych zmiany kursów walut mogą mieć wpływ na wynik finansowy poprzez wartość zużycia materiałowego oraz poprzez sprzedaż realizowaną w walutach obcych oraz poprzez realizację zapłat w walutach obcych.

Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Grupy ELZAB do kontynuowania działalności, tak aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz utrzymywanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Grupa ELZAB monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik zadłużenia oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (kredyty, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako sumę kapitału własnego oraz zadłużenia netto.

Wskaźnik zadłużenia wynosi odpowiednio:	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania ogółem, bez rezerw	88 195	78 037
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz krótkoterminowe aktywa finansowe, bez środków finansowych o ograniczonej możliwości dysponowania	7 138	17 725
Razem zadłużenie netto	81 057	60 312
Kapitał własny ogółem	87 141	79 964
Kapitał ogółem	168 198	140 276
Wskaźnik zadłużenia %	48,19	43,00

Podpisy Członków Zarządu

23.04.2018 r.	Krzysztof Urbanowicz	Prezes Zarządu
23.04.2018 r.	Jerzy Popławski	Wiceprezes Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

23.04.2018 r.	Małgorzata Kaczmarska	Główny Księgowy
---------------	-----------------------	-----------------